

Broj: 01-021-367/2019

Sarajevo, 14. septembar 2019. godine

Na osnovu člana 26. Statuta Stranke demokratske akcije, 7. Kongres Stranke demokratske akcije, održan 14. 09. 2019. godine u Sarajevu, donosi

S T A T U T
STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I. SADRŽAJ STATUTA I ODREĐENJE SDA

Član 1.
(Sadržaj)

Statutom Stranke demokratske akcije (u daljem tekstu: Statut) uređuju se i utvrđuju: Opće odredbe; ciljevi SDA i način njihovog ostvarivanja; predstavljanje SDA, naziv, sjedište, znak, pečat, javnost rada; članstvo; odlučivanje i trajanje mandata; organizaciona struktura i organi SDA; kandidovanje, učešće predstavnika SDA u vlasti; izbori u SDA; djelovanje članova SDA u inostranstvu; priznanja; materijalno-finansijsko poslovanje; teritorijalna zastupljenost, ravнопravnost i multietničnost; prestanak rada SDA; prijelazne i završne odredbe, kao i druga pitanja od značaja za članstvo i djelovanje SDA.

Član 2.
(Određenje SDA)

(1) SDA je narodna stranka političkog centra, otvorena za sve građane Bosne i Hercegovine, čija su načela, ciljevi i organizacija utvrđeni Statutom i Programom SDA.

(2) SDA djeluje na teritoriji Bosne i Hercegovine, a neke oblike svoga djelovanja može proširiti i na prostore na kojima živi bosanskohercegovačko iseljeništvo, a u skladu sa odgovarajućim propisima tih zemalja.

Član 3.
(Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija u ovom Statutu odnosi se na oba pola.

POGLAVJE II. CILJEVI SDA I NAČIN NJIHOVOG OSTVARIVANJA

Član 4. (Ciljevi SDA)

- (1) Ciljevi SDA utvrđuju se Programom SDA.
- (2) Program SDA podrazumijeva dokument usvojen na Kongresu.
- (3) Ciljevi SDA posebno obuhvataju:
- a) očuvanje suvereniteta, nezavisnosti i cjelovitosti države Bosne i Hercegovine, kao i nepovredivosti njenih granica,
  - b) zalaganje za punopravno uključivanje Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju i NATO, kao i druge evropske i svjetske asocijacije i organizacije,
  - c) razvoj demokratije u društvenom i političkom životu i funkcionisanje pravne države,
  - d) uvažavanje i poštivanje, te zalaganje za unapređenje osnovnih ljudskih prava i temeljnih sloboda čovjeka i građanina u skladu sa međunarodnim dokumentima kojima se definiše ova oblast,
  - e) dalji razvoj SDA kao snažne demokratske političke stranke koja će biti lider pozitivnih promjena u bosanskohercegovačkom društvu i državi.
  - f) očuvanje tekovina odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995., te očuvanje vrijednosti antifašizma, što uključuje, ali se ne ograničava, na zakonsku zabranu negiranja holokausta i genocida,
  - g) ostvarivanje socijalne i nacionalne ravnopravnosti konstitutivnih naroda i građana i njihovih kolektiviteta na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine,
  - h) podršku kulturnim institucijama i nevladinim organizacijama koje rade na afirmaciji tradicije, kulture i identiteta Bošnjaka,
  - i) afirmaciju bosanskog identiteta kao zajedničkog identiteta svih građana Bosne i Hercegovine, uz očuvanje etničkih posebnosti,
  - j) slobodnu aktivnost vjerskih zajednica zasnovanu na autonomiji i vjerskim slobodama građana,
  - k) zalaganje za prava Bošnjaka u drugim državama regionala,
  - l) razvijanje saradnje i jačanje veza sa BH iseljeničtvom,
  - m) borbu protiv svih oblika diskriminacije i socijalne isključenosti,
  - n) poštivanje rodne ravnopravnosti,
  - o) unapređivanje socijalnih prava,
  - p) unapređivanje prava iz radnog odnosa i uslova rada u realnom sektoru,
  - q) dosljedno provođenje principa tržišne ekonomije čije će pozitivne rezultate uživati svi građani Bosne i Hercegovine,
  - r) borbu protiv svih oblika kriminaliteta,
  - s) ravnomjeran regionalni razvoj, podrška povratničkim zajednicama i razvoj ruralnih sredina,

- t) afirmaciju mladih i intenziviranje njihovog učešća u javnom i društvenom životu, i
- u) odgoj i obrazovanje u skladu sa tradicijom i savremenim potrebama bosanskohercegovačkog društva.

Član 5.
(Ostvarivanje ciljeva)

- (1) SDA svoje programske ciljeve ostvaruje poštujući princip demokratije, kao i standarde političkog djelovanja u modernim društvima.
- (2) Programske ciljeve SDA ostvaruje učešćem na parlamentarnim izborima, u organima vlasti, saradnjom sa političkim i nevladinim organizacijama i udruženjima građana, pojedincima, učestvujući u oblikovanju javnog mnjenja, kao i drugim oblicima demokratskog parlamentarnog i vanparlamentarnog djelovanja.

Član 6.
(Članstvo u savezima i asocijacijama)

- (1) Po svojim programskim opredjeljenjima SDA pripada grupaciji Evropske narodne stranke (*engl. European People's Party – EPP*).
- (2) SDA se može uključiti i u druge asocijacije i saveze narodne orijentacije, na regionalnom i širem nivou radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva.
- (3) Odluku o pristupanju donosi Glavni odbor SDA, na prijedlog Predsjedništva SDA.

POGLAVLJE III. PREDSTAVLJANJE SDA, NAZIV, SJEDIŠTE, ZNAK, PEČAT I JAVNOST RADA

Član 7.
(Predstavljanje)

- (1) SDA ima svojstvo pravnog lica.
- (2) SDA u javnom i političkom životu predstavlja i zastupa Predsjednik SDA, u skladu sa ovim Statutom i propisima Bosne i Hercegovine.
- (3) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti Predsjednika SDA, SDA predstavlja i zastupa jedan od potpredsjednika kojeg odredi Predsjednik SDA.

Član 8.
(Naziv i sjedište)

- (1) Naziv Stranke je: STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE.
- (2) Skraćeni naziv Stranke demokratske akcije je: SDA.
- (3) U skladu sa važećim propisima, naziv SDA se može koristiti na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini i jednom ili više stranih jezika.
- (4) Sjedište SDA je u Sarajevu.

Član 9.
(Pečat i štambilj)

- (1) SDA ima pečat.
- (2) Pečat SDA je okruglog oblika promjera 50 (pedeset) mm sa amblemom u sredini i tekstrom ispisanim u koncentričnim krugovima: "Stranka demokratske akcije".
- (3) Osim pečata iz stava (2) ovog člana pečat imaju i niži organi i organizacije SDA (kantonalne, regionalne i općinske organizacije), okruglog oblika promjera 30 (trideset) mm sa tekstrom ispisanim u koncentričnim krugovima: "Stranka demokratske akcije" i nazivom organa/organizacije sa amblemom SDA u sredini.
- (4) Za potrebe rada SDA može imati i druge pečate i štambilje.
- (5) Sadržaj pečata, broj pečata, davanje odobrenja za izradu pečata, upotreba pečata, način vođenja evidencije o izdatim pečatima, način uništenja i druga pitanja od značaja za izradu i korištenje pečata i štambilja uredit će se posebnom odlukom Predsjedništva SDA.

Član 10.
(Znak, zastava i svečana pjesma)

- (1) SDA ima znak (amblem), zastavu i svečanu pjesmu.
- (2) Znak (amblem) SDA je kompozicija i kombinacija polumjeseca i stiliziranog Ilijana ispred tri slova koja označavaju skraćeni naziv Stranke demokratske akcije – SDA – u različitim bojama. Ispod slova i sa početkom kod lijeve donje ivice slova «D» , a sa krajem kod donje desne ivice slova „A“ manjim štampanim slovima isписан je puni naziv STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE.
- (3) Zastava SDA je zeleno-bijele boje sa slovima skraćenog naziva – SDA – na polju bijele boje. Odnos širine i dužine je jedan prema dva. Boje zastava su poredane vodoravno; zelena, bijela i ponovo zelena, a odnos širine boje je 1:3:1 (zeleno-bijela-zelena).
- (4) SDA kao svečanu pjesmu koristi – "Ja sin sam tvoj". Za potrebe izbornih kampanja i drugih manifestacija mogu se koristiti i druge prigodne pjesme.

Član 11.
(Grafički standardi)

Grafički standardi za izradu, način upotrebe znaka, zastave i svečane pjesme, kao i druga pitanja u vezi sa ovim uredit će se posebnom odlukom koju donosi Glavni odbor.

Član 12.
(Javnost rada)

- (1) Rad SDA i njenih organa je javan.
- (2) Javnost rada ostvaruje se na sjednicama i sastancima organa SDA, javnim skupovima, tribinama, okruglim stolovima i na druge načine uz prisustvo javnosti.
- (3) Izuzetno, organi SDA mogu ograničiti ili isključiti javnost kada se procijeni da za to postoje opravdani razlozi.

(4) Javnost rada ostvaruje se i redovnim obavještavanjem članstva i javnosti o svim bitnim pitanjima vezanim za rad SDA putem konferencija za medije, izjava, saopćenja, informisanjem javnosti putem internet stranice i društvenih mreža.

POGLAVLJE IV. ČLANSTVO

Član 13. (Uslovi za članstvo)

(1) Članom SDA može postati svaki punoljetan građanin, potpisivanjem pristupnice SDA čime prihvata Statut, Program i Etički kodeks SDA, pod uslovom da nije član druge političke stranke i čiju pristupnicu potvrди nadležni organ.

(2) Prava i obaveze članovi SDA ostvaruju u općinskoj/gradskoj i organizaciji SDA Brčko distrikta BiH, prema njihovom mjestu prebivališta.

(3) Način organizovanja i djelovanja članova SDA u inostranstvu uredit će se posebnom odlukom Glavnog odobora SDA.

Član 14. (Pristupanje)

(1) Pristupnica se odmah dostavlja na potvrdu općinskom/gradskom ili Izvršnom odboru SDA Brčko distrikta BiH, prema mjestu prebivališta lica koje želi postati članom SDA, koji će ukoliko smatra da za to nema smetnji, potvrditi pristupnicu (verificirati pristupanje u SDA), najkasnije u roku od 60 dana od dana potpisivanja pristupnice.

(2) Odluka kojom se verificira pristupanje u SDA dostavit će se novom članu SDA, pripadajućem mjesnom odboru, kantonalnoj/regionalnoj organizaciji SDA, te Stručnim službama SDA radi uvođenja u Centralni registar članstva SDA.

(3) Odluka kojom se odbija pristupanje SDA mora biti obrazložena, a razlozi za odbijanje mogu biti članstvo u drugoj stranci, moralni lik i djelovanje koje nije u skladu sa ciljevima i programskim načelima SDA i sl.

(4) Na odluku o odbijanju pristupanja u članstvo, potpisnik pristupnice, ima pravo prigovora u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

(5) O prigovoru odlučuje Etički odbor u roku od 60 dana od dana podnošenja prigovora. Odluka Etičkog odbora je konačna i ne može se pobijati pred drugim organima SDA.

Član 15. (Upis u Centralni registar članstva)

(1) O svim članovima SDA, Stručne službe SDA vode Centralni registar članstva SDA.

(2) Članovima SDA, nakon provedene procedure prijema u članstvo i upisa u Centralni registar članstva SDA, izdaje se članska karta.

(3) Izgled i sadržaj Centralnog registra članstva SDA i članske karte utvrdit će Predsjedništvo SDA posebnim pravilnikom.

Član 16.
(Prava člana)

Prava člana SDA su:

- a) da sudjeluje u odlučivanju o svim bitnim pitanjima za SDA, neposredno ili preko izabralih predstavnika u organima SDA,
- b) da bira i da bude biran u organe SDA,
- c) da bude kandidat SDA za predstavničke i izvršne organe vlasti
- d) da bude informisan o stanju i aktivnostima SDA, njenih organa i tijela,
- e) da daje inicijative, prijedloge i mišljenja u vezi sa radom SDA i aktualnim društvenim pitanjima koja zahtijevaju angažman SDA,
- f) da javno iskazuje mišljenje,
- g) da ostvaruje druga prava u skladu sa odredbama Statuta i odlukama donesenim na osnovu Statuta.

Član 17.
(Dužnosti člana)

Dužnosti člana SDA su:

- a) da djeluje u skladu sa Statutom, Programom, Etičkim kodeksom i drugim aktima SDA,
- b) da se aktivno zalaže za ostvarivanje ciljeva SDA,
- c) da u institucijama političkog sistema dosljedno zastupa programska opredjeljenja i stavove organa SDA,
- d) da provodi odluke organa SDA,
- e) da čuva i unapređuje ugled SDA,
- f) da redovno plaća članarinu,
- g) da radi na unapređenju međusobnih odnosa i štiti ugled članova SDA,
- h) da izvršava druge obaveze koje proizlaze iz Statuta i odluka donesenih na osnovu Statuta.

Član 18.
(Sticanje prava i dužnosti)

Prava i dužnosti člana SDA stiču se danom donošenja Odluke o potvrđivanju pristupnice SDA, odnosno danom kada je odluka Etičkog odbora postala konačna.

Član 19.
(Članarina)

- (1) Član SDA je dužan redovno plaćati članarinu.
- (2) Članarina se koristi isključivo za finansiranje rada SDA.

(3) Visina članarine, posljedice neplaćanja članarine i druga pitanja u vezi sa njom utvrđuju se posebnom odlukom Glavnog odobora SDA.

Član 20.
(Druge finansijske obaveze)

(1) Član SDA dužan je izmirivati i druge finansijske obaveze (uvećanu članarinu) koje proizilaze iz ulaganja SDA u izbornu kampanju i omogućavanja njegovog predstavljanja SDA u predstavničkim, izvršnim i drugim organima vlasti, što će se preciznije regulisati odlukom Predsjedništva SDA.

(2) Član SDA može davati materijalnu pomoć SDA u obliku donacija i drugih oblika pomoći u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih partija.

Član 21.
(Prestanak članstva)

Članstvo u SDA prestaje:

- a) istupom na vlastiti zahtjev (pisanom izjavom, povratom članske karte ili drugom javnom radnjom ili postupkom kojim se nedvosmisleno manifestira volja prestanka članstva u SDA),
- b) brisanjem iz evidencije članstva SDA,
- c) isključenjem iz članstva SDA,
- d) smrću člana.

Član 22.
(Brisanje iz evidencije)

(1) Član SDA briše se iz evidencije članstva u slučaju:

- a) učlanjenja u drugu političku stranku,
- b) kandidovanja na listi druge političke stranke, nezavisnoj listi ili kao nezavisni kandidat bez saglasnosti organa SDA,
- c) napuštanja kluba poslanika odnosno vijećnika/odbornika SDA u predstavničkom tijelu,
- d) ako godinu dana ne plaća članarinu i ako svoju obavezu ne izvrši u roku od 30 dana od dana dostavljanja pisanog upozorenja.

(2) Odluku o brisanju iz evidencije donosi općinski/gradski izvršni odbor i Izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH.

(3) Član SDA može u roku od 15 (petnaest) dana, od dana dostavljanja odluke iz prethodnog stava, uložiti prigovor. O prigovoru odlučuje Etički odbor u roku od 60 (šezdeset) dana od dana podnošenja žalbe. Odluka Etičkog odbora je konačna i ne može se pobijati pred drugim organima SDA.

(4) Do donošenja odluke iz prethodnog stava, prava i obaveze člana SDA miruju.

Član 23.
(Mjere odgovornosti)

(1) Članovima SDA koji djeluju suprotno Statutu, Programu i drugim općim aktima SDA i time bitno narušavaju ugled ili nanose štetu SDA, mogu se izreći mjere odgovornosti i to:

- a) javni ukor,
- b) isključenje iz SDA.

(2) Javni ukor se izriče za povrede člana 17. ovog Statuta, kojima je nanesena manja šteta SDA i kada se ocijeni da će ta mjera imati pozitivan učinak na daljnje postupke, aktivnosti i djelovanje tog člana u SDA.

(3) Isključenje iz SDA može se izreći članu za teže oblike povreda obaveza iz člana 17. ovog Statuta, kojima je SDA nanesena znatna šteta, odnosno članu SDA koji djeluje suprotno odlukama organa SDA, svojim ponašanjem krši Statut, Program ili Etički kodeks, ne ispunjava prava i obaveze, te narušava ugled SDA.

Član 24.
(Postupak utvrđivanja odgovornosti)

(1) Postupak utvrđivanja odgovornosti je hitan, a provode ga odgovarajući organi u skladu sa ovim Statutom.

(2) Za provođenje prethodnog ili određenih faza postupka za utvrđivanje odgovornosti, organ nadležan za vođenje postupka i izricanje mјera odgovornosti može imenovati posebne komisije kao pomoćna tijela, ali bez prava na donošenje same odluke.

(3) Član protiv kojeg se vodi postupak poziva se obavezno na sjednicu organa koji odlučuje o njegovoj odgovornosti, te će mu se dozvoliti da obrazloži svoja stajališta i podnese potrebne dokaze u svoju odbranu.

(4) Ukoliko bi daljnji rad i prisustvo u organima SDA člana protiv koga je pokrenut postupak odgovornosti u SDA mogli nanijeti štetu SDA, može mu se i prije okončanja postupka izreći suspenzija (udaljenje iz organa), koja vrijedi do donošenja konačne odluke.

Član 25.
(Isključenje iz članstva)

(1) Odluku o isključenju iz članstva donosi općinski/gradski ili Izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH samoinicijativno ili na obrazložen prijedlog mjesnog odbora SDA kojemu član pripada.

(2) Odluku o isključenju iz članstva mogu donijeti i Glavni odbor, te Predsjedništvo SDA.

(3) Odluka o isključenju člana mora biti u pisanim oblicima, obrazložena sa poukom o pravu na žalbu i dostavljena preporučenom pošiljkom.

(4) Protiv odluke o isključenju može se podnijeti žalba u roku od 15 (petnaest) dana od prijema odluke. O žalbi odlučuje Etički odbor u roku od 60 (šezdeset) dana od dana podnošenja žalbe.

(5) Odlučujući po žalbi na odluku iz stavova (1) i (2) ovog člana, Etički odbor istu može potvrditi ili ukinuti ili vratiti na ponovno odlučivanje.

(6) Do konačnosti odluke o izrečenoj mjeri, prava i obaveze člana SDA miruju.

(7) Odluka Etičkog odbora je konačna i ne može se pobijati pred drugim organima SDA.

POGLAVLJE V. ODLUČIVANJE I TRAJANJE MANDATA

Član 26.

(Kvorum)

(1) Organi SDA punovažno zasjedaju i odlučuju kada je prisutno više od polovine od ukupnog broja njihovih članova, a Kongres ako je prisutno više od 2/3 (dvije trećine) od ukupnog broja delegata Kongresa.

(2) Organi SDA donose odluke većinom glasova prisutnih članova, osim ako ovim Statutom nije drugačije određeno.

(3) Glasanje u organima SDA u pravilu je javno, osim u slučajevima za koje je ovim Statutom drugačije određeno.

(4) Kada organi SDA zasjedaju u funkciji izbornog tijela, odluke se donose u skladu sa Pravilima izbornog postupka.

Član 27.

(Mandat)

(1) Mandatni period za sve funkcije, u svim organima SDA i organima svih nivoa organizovanja, uključujući i posebne oblike organiziranja je četiri godine.

(2) Mandat organa i članova organa SDA izabralih na vanrednim izborima traje do redovnih izbora.

(3) Obavljanje funkcije kraće od dvije godine ne smatra se mandatom.

(4) Funkcija Predsjednika na svim nivoima organizovanja SDA, može se obavljati najviše u tri uzastopna mandata, što uključuje i ranije mandate i može iznositi najviše 12 (dvanaest) godina u kontinuitetu.

(5) Izuzetno, u povratničkim sredinama u entitetu RS i sredinama gdje su Bošnjaci manjina, Predsjedništvo SDA može odobriti izbor predsjednika odgovarajućeg nivoa organizovanja SDA, bez obzira na broj ranijih uzastopnih mandata.

(6) Za vrijeme rata, neposredne ratne opasnosti ili drugih vanrednih prilika, mandat izabralih organa SDA može se produžiti odlukom Glavnog odbora, dok se ne steknu uvjeti za provođenje redovnih izbora.

(7) Za donošenje odluke iz prethodnog stava dovoljna je većina prisutnih članova Glavnog odbora.

(8) Mandat izabralih organa SDA može se produžiti i odlukom Konvencije SDA koja je sazvana zbog vanrednih prilika.

Član 28.
(Ograničenje broja stranačkih funkcija)

- (1) Član SDA može biti izabran najviše u dva stranačka organa na različitim nivoima organiziranja.
- (2) Član SDA može biti predsjednik, potpredsjednik ili sekretar na samo jednom nivou organiziranja, uključujući sve oblike organiziranja u SDA.

Član 29.
(Obaveznost odluka organa)

- (1) Odluke organa SDA obavezne su za članstvo SDA.
- (2) Odluke organa višeg nivoa organiziranja SDA obavezne su za organe SDA nižeg nivoa organiziranja.

Član 30.
(Zaustavljanje izvršavanja odluke)

- (1) Predsjednik SDA ima pravo zaustaviti izvršenje odluke i/ili drugog akta organa SDA na nižim nivoima, te odluke odbora i komisija SDA i nosilaca funkcija u organima SDA, za koje smatra da su u suprotnosti sa Statutom, Programom, i drugim odlukama organa SDA, a čija bi primjena nanijela štetu ugledu i/ili drugu štetu SDA.
- (2) U ovim slučajevima Predsjednik je dužan bez odlaganja izvijestiti Predsjedništvo SDA koje je odluku o tome dužno donijeti u roku do 15 (petnaest) dana od dana prijema obavijesti.
- (3) Odluka Predsjedništva SDA je konačna i ne može se pobijati pred drugim organima SDA.

DIO DRUGI - ORGANACIONA STRUKTURA I ORGANI SDA

Član 31.
(Organaciona struktura)

SDA kao jedinstvena politička organizacija svoje političko djelovanje i aktivnosti ostvaruje putem:

- a) organa i tijela SDA,
- b) teritorijalnih organizacija SDA: općinska/gradska i organizacija SDA Brčko Distrikta BiH, kantonalna/regionalna organizacija, sa svojim organima i tijelima i
- c) posebnih oblika organiziranja.

POGLAVLJE I. ORGANI I TIJELA SDA

Član 32.
(Organi SDA)

- (1) Organi SDA su: Kongres, Konvencija, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Nadzorni odbor i Etički odbor.

(2) Organima SDA u radu pomažu: potpredsjednici SDA, Kolegij SDA, Generalni sekretar, Stručna služba, Komisije SDA (Kadrovska komisija, Komisija za Statut i opća akta, Komisija za međunarodnu saradnju i Komisija za iseljeništvo), te Savjet SDA.

Član 33.

(Popuna organa i tijela)

(1) Organi i tijela SDA bit će popunjeni uz primjenu odgovarajuće zastupljenosti na teritorijalnom (najmanje 1/5 (jedna petina) iz jednog od entiteta), nacionalnom, spolnom i starosnom principu.

(2) Najmanje po jedan pripadnik iz reda svakog od konstitutivnih naroda i Ostalih bit će izabran na jednu od funkcija: Predsjednik SDA, potpredsjednici SDA, predsjednik Glavnog odbora, Generalni sekretar, zamjenici predsjednika Glavnog odbora.

(3) Pravilima izbornog postupka bit će propisan način osiguranja zastupljenosti iz stava (1) i (2) ovog člana.

Član 34.

(Poslovniči o radu)

Svi organi i tijela SDA, i na svim nivoima, donijet će poslovnike o radu u kojima će, u skladu sa ovim Statutom, urediti pravila svog rada.

Odjeljak A. Kongres SDA

Član 35.

(Kongres)

(1) Najviši organ SDA je Kongres.

(2) Kongres čine delegati koji se biraju na izborima i delegati po položaju.

(3) Delegate Kongresa biraju skupštine općinskih/gradskih i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, odnosno skupštine kantonalne/regionalne organizacije.

(4) Broj delegata iz pojedinih općinskih/gradskih organizacija i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH utvrđuje Glavni odbor SDA na osnovu kriterija koji se temelje na izbornim rezultatima.

(5) Prema položaju, delegati Kongresa su Predsjednik SDA, članovi Glavnog odbora, Predsjedništva, Nadzornog odbora i Etičkog odbora, te svi izabrani gradonačelnici/načelnici, vijećnici/odbornici, poslanici i delegati u svim predstavničkim tijelima na svim nivoima vlasti, sa aktivnim mandatom.

Član 36.

(Redovni kongres)

(1) Kongres može biti redovni i vanredni.

(2) Redovni kongres održava se svake četiri godine, a prema ukazanoj potrebi može se sazvati i ranije (Vanredni kongres).

(3) Odluku o sazivanju Kongresa donosi Glavni odbor.

- (4) Odlukom Glavnog odbora SDA utvrđuje se prijedlog dnevnog reda i osnovna pitanja pripreme i organizacije Kongresa SDA.
- (5) Prijedloge dokumenata koje razmatra Kongres SDA utvrđuje Glavni odbor SDA.
- (6) Kongres SDA saziva i rukovodi njegovim radom do izbora Radnog predsjedništva Kongresa, Predsjednik SDA, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, potpredsjednik SDA najstariji po godinama života.
- (7) Dnevni red i prijedlozi dokumenata po dnevnom redu, dostavljaju se delegatima najkasnije osam dana prije održavanja Kongresa SDA.

Član 37.
(Vanredni Kongres)

- (1) Vanredni kongres SDA se saziva odlukom Glavnog odbora ili na inicijativu nižih organa SDA.
- (2) Vanredni kongres SDA saziva se kada Glavni odbor SDA odluči da je to neophodno zbog izuzetnih prilika u državi Bosni i Hercegovini ili u SDA.
- (3) Odluku o održavanju Vanrednog kongresa SDA Glavni odbor donosi 2/3 (dvotrećinskom) većinom od ukupnog broja članova Glavnog odbora SDA.
- (4) Inicijativu za sazivanje Vanrednog kongresa mogu podnijeti najmanje 20 (dvadeset) općinskih/gradskih organizacija SDA ili 1/3 (jedna trećina) kantonalnih/regionalnih organizacija SDA.
- (5) Incijativom iz stava (4) ovog člana smatra se odluka skupštine općinskih/gradskih i odbora SDA Brčko Distrikta BiH, odnosno skupštine kantonalnog/regionalnog odbora.
- (6) Vanredni kongres SDA saziva Predsjednik SDA, u roku od 30 (trideset) dana od prijema zahtjeva.
- (7) Delegate Vanrednog kongresa čine delegati sa aktivnim mandatom.

Član 38.
(Rokovi u vezi sazivanja Vanrednog kongresa)

- (1) Vanredni kongres mora se sazvati najkasnije tri sedmice prije njegovog održavanja.
- (2) Prijedlozi odluka i drugih dokumenata za Vanredni kongres SDA dostavljaju se delegatima najmanje tri dana prije održavanja kongresa.
- (3) Vanredni kongres SDA radi po Poslovniku o radu Redovnog kongresa.

Član 39.
(Rad Kongresa)

- (1) Kongres SDA vrši verifikaciju mandata delegatima Kongresa, bira Radno predsjedništvo Kongresa SDA i donosi Poslovnik o radu Kongresa SDA.
- (2) Kongres SDA punovažno odlučuje ako je prisutno više od 2/3 (dvije trećine) delegata Kongresa SDA.

- (3) Kongres SDA donosi odluke većinom glasova prisutnih delegata Kongresa SDA.
- (4) Izuzetno od odredaba prethodnog stava ovog člana, Kongres SDA 2/3 (dvotrećinskom) većinom verifikovanih delegata Kongresa, donosi i mijenja Statut i Program SDA.

Član 40.
(Nadležnost Kongresa)

Kongres SDA je nadležan da:

- a) usvaja i mijenja Statut SDA,
- b) usvaja i mijenja Program SDA,
- c) donosi odluke o prijedlozima upućenim Kongresu SDA,
- d) donosi smjernice i stavove za djelovanje organa i članova SDA između dva Kongresa,
- e) razmatra i ocjenjuje rad SDA i njenih organa između dva Kongresa (Izveštaj o radu predsjednika SDA, Glavnog odbora, Nadzornog odbora i Etičkog odbora),
- f) bira i razrješava Predsjednika SDA i potpredsjednike,
- g) bira i razrješava dio članova Glavnog odbora koji to nisu po položaju,
- h) bira i razrješava Nadzorni odbor,
- i) bira i razrješava Etički odbor,
- j) donosi druge akte općeg karaktera,
- k) razmatra i druga pitanja koja su od važnosti za uspješno djelovanje SDA.

Odjeljak B. Konvencija SDA

Član 41.
(Konvencija)

- (1) Konvencija SDA je povremeni organ SDA.
- (2) Predsjednik ili Glavni odbor SDA (2/3 (dvotrećinskom) većinom) donose odluku o mjestu i vremenu održavanja programske, promotivne, izveštajne ili svečane Konvencije.
- (3) Programska Konvencija SDA raspravlja o temeljnim pitanjima koja se odnose na Bosnu i Hercegovinu i SDA.
- (4) Promotivna Konvencija SDA održava se povodom predstavljanja kandidata SDA na izborima za sve nivo vlasti.
- (5) Izveštajna Konvencija SDA se održava kada iz bilo kojih razloga, a naročito zbog vanrednih prilika nije moguće održati Kongres (redovni ili vanredni), s ciljem upoznavanja članstva sa radom Glavnog odbora SDA, Predsjedništva SDA, Nadzornog i Etičkog odbora SDA.
- (6) Svečana Konvencija SDA održava se povodom obilježavanja značajnih datuma i događaja vezanih za Bosnu i Hercegovinu i SDA.

Član 42.
(Delegati Konvencije)

Delegati Konvencije SDA su:

- a) Predsjednik SDA,
- b) članovi Glavnog odbora i Predsjedništva SDA,
- c) članovi Nadzornog odbora i Etičkog odbora,
- d) članovi Predsjedništva Asocijacije mladih,
- e) članice Predsjedništva organizacije Žene SDA,
- f) Predsjedništvo Senata SDA,
- g) Predsjednici općinskih/gradskih i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, te kantonalnih/regionalnih organizacija i
- h) poslanici i delegati SDA u zakonodavnim organima države Bosne i Hercegovine i entiteta.

Član 43.
(Nadležnost Konvencije)

- (1) Konvencija može donositi odluke iz nadležnosti Glavnog odbora SDA.
- (2) Konvencija koja je sazvana zbog vanrednih prilika, te ako nije moguće sazvati Kongres SDA, tajnim izjašnjavanjem može odlučiti da izabranim funkcionerima i organima stranke produži mandat do održavanja Kongresa, a najduže dvije godine.

Odjeljak C. Glavni odbor SDA

Član 44.
(Sastav Glavnog odbora)

- (1) Glavni odbor je najviši organ SDA između dva zasjedanja Kongresa.
- (2) Glavni odbor broji ukupno 115 (stotinupetnaest) članova.
- (3) Strukturu članova Glavnog odbora svojom odlukom utvrđuje Glavni odbor SDA, a čine ga članovi Glavnog odbora po položaju i članovi koje bira Kongres.
- (4) Članovi Glavnog odbora po položaju su: Predsjednik SDA, predsjednici kantonalnih/regionalnih organizacija SDA i predsjednik SDA Brčko Distrikta BiH, ukupno 18 (osamnaest).
- (5) Kongres SDA bira 83 (osamdesettri) člana Glavnog odbora iz kantonalnih/regionalnih organizacija i organizacije SDA Brčko Distrikta BIH, prema strukturi koju utvrđuje Glavni odbor SDA na osnovu kriterija koji se temelje na izbornim rezultatima.
- (6) Na Prijedlog Predsjednika SDA, članovi Glavnog odbora izabrani na Kongresu i članovi Glavnog odbora po položaju biraju još 14 (četrnaest) članova Glavnog odbora radi osiguranja ravnomjernije zastupljenosti svih slojeva članstva (osiguranje etničke, kvalifikacione, polne, starosne zastupljenosti i zastupljenosti članstva SDA iz inostranstva).

Član 45.
(Zamjena člana Glavnog odbora)

(1) Ako član Glavnog odbora SDA iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, Izborna komisija SDA će dodijeliti mandat sljedećem kandidatu sa liste kantonalne/regionalne organizacije, odbora SDA iz inostranstva, kojem je pripadao taj član Glavnog odbora, prema broju osvojenih glasova na Kongresu, što se konstatuje na sjednici Glavnog odbora.

(2) Prilikom dodjele mandata iz prethodnog stava Izborna komisija SDA će voditi računa o zastupljenosti mladih i žena u ukupnom sastavu Glavnog odbora.

Član 46.
(Sazivanje konstituirajuće sjednice)

(1) Konstituirajuću sjednicu Glavnog odbora saziva i njome predsjedava do izbora novog rukovodstva predsjednik Glavnog odbora iz prethodnog saziva.

(2) Konstituirajuća sjednica Glavnog odbora mora se održati najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana potvrđivanja izbora za članove Glavnog odbora.

Član 47.
(Rukovodstvo Glavnog odbora)

(1) Glavni odbor iz svog sastava bira predsjednika i četiri zamjenika predsjednika Glavnog odbora.

(2) Predsjednik priprema, saziva i vodi sjednice Glavnog odbora.

(3) Predsjednik i zamjenici predsjednika Glavnog odbora, u saradnji sa Predsjednikom, Generalnim sekretarom, Predsjedništvom i Kolegijem SDA, staraju se o provođenju odluka Glavnog odbora.

(4) Zamjenici predsjednika Glavnog odbora mijenjaju predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i obavljaju druge poslove koje im povjeri predsjednik Glavnog odbora u skladu sa Poslovnikom o radu Glavnog odbora.

Član 48.
(Komisije Glavnog odbora)

(1) Glavni odbor SDA imenuje svoje komisije.

(2) Članovi komisija su isključivo članovi Glavnog odbora.

(3) Komisije prethodno razmatraju sva pitanja koja se mogu naći na dnevnom redu sjednice Glavnog odbora.

(4) Broj komisija, njihove nadležnosti i način rada utvrđuje Glavni odbor Poslovnikom o radu.

Član 49.
(Sjednice Glavnog odbora)

(1) Glavni odbor zasjeda u sjednicama koje mogu biti redovne i vanredne.

(2) Sjednice saziva predsjednik Glavnog odbora, a u slučaju njegove spriječenosti jedan od zamjenika, kojeg on ovlasti.

(3) Redovne sjednice se održavaju najmanje jednom u tri mjeseca.

(4) Predsjednik Glavnog odbora je dužan sazvati vanrednu sjednicu Glavnog odbora i na zahtjev Predsjednika i Predsjedništva SDA, ili 1/3 (jedna trećina) članova Glavnog odbora, sa dnevnim redom kojeg je podnositelj zahtjeva dostavio.

(5) Način svog rada i odlučivanja, Glavni odbor će urediti Poslovnikom o radu Glavnog odbora kojeg donosi na konstituirajućoj sjednici.

Član 50.
(Nadležnost Glavnog odbora)

Glavni odbor SDA je nadležan da:

- a) bira i razrješava predsjednika i zamjenike predsjednika Glavnog odbora SDA,
- b) donosi odluku o održavanju redovnog i vanrednog Kongresa SDA,
- c) utvrđuje prijedloge dokumenata i drugih akata (Program, Statut, rezolucije, deklaracije, odluke itd.) koje donosi Kongres,
- d) provodi odluke Kongresa,
- e) donosi odluke između dva Kongresa,
- f) donosi opće akte SDA utvrđene ovim Statutom,
- g) bira i razrješava Predsjedništvo i Generalnog sekretara SDA u skladu sa ovim Statutom,
- h) imenuje odbore i komisije za proučavanje i izvršavanje pojedinih zadataka iz svoje nadležnosti i razmatra njihovo izvršenje,
- i) utvrđuje političke stavove SDA o političkim, ekonomskim, socijalnim i drugim pitanjima,
- j) na prijedlog Predsjedništva SDA donosi izborni program,
- k) analizira izbornu kampanju i izborne rezultate i donosi odluke u vezi s tim,
- l) donosi odluku o održavanju Konvencije SDA,
- m) daje autentično tumačenje Statuta uz prethodno pribavljeno mišljenje Komisije za Statut i opća akta,
- n) donosi odluke i opće akte određene ovim Statutom,
- o) donosi odluke o načinu djelovanja i nadležnostima drugih oblika djelovanja u SDA,
- p) donosi odluku o organiziranju i djelovanju članova SDA u inostranstvu,
- q) donosi odluke o članstvu SDA u međunarodnim asocijacijama,
- r) odlučuje o redovnim i vanrednim pravnim lijekovima protiv odluka drugih organa SDA, ako je to Statutom ili drugim općim aktom SDA predviđeno,

- s) razmatra podnesenu inicijativu za pokretanje postupka provjere povjerenja Predsjednika SDA, jednog ili više potpredsjednika SDA, kao i ostalih članova organa SDA koje bira Kongres,
- t) ima i druga ovlaštenja i obaveze koja mu ovaj Statut i Kongres SDA stave u nadležnost.

Član 51.
(Statutarne odluke)

- (1) U slučaju potrebe Glavni odbor SDA može donositi statutarne odluke, koje ne mogu umanjiti statutarna prava članova SDA, nadležnost organizacionih oblika djelovanja SDA na svim nivoima političkog organizovanja.
- (2) Statutarne odluke Glavni odbor SDA donosi dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja članova Glavnog odbora SDA.
- (3) Glavni odbor SDA statutarne odluke donesene između dva Kongresa podnosi na verifikaciju slijedećem Kongresu SDA.

Odjeljak D. Predsjedništvo SDA

Član 52.
(Sastav Predsjedništva)

- (1) Izvršno-politički organ SDA je Predsjedništvo SDA.
- (2) Predsjedništvo SDA ukupno broji 31 (tridesetjedan) član.
- (3) Predsjedništvo SDA čine njegovi članovi po položaju i 16 (šesnaest) članova koje bira Glavni odbor SDA.
- (4) Predsjednik SDA, potpredsjednici SDA, Generalni sekretar, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine izabran kao kandidat SDA, predsjednica organizacije Žene SDA, predsjednik Asocijacije mladih SDA i predsjednik Senata SDA prema položaju su članovi Predsjedništva SDA.

Član 53.
(Izbor članova Predsjedništva)

- (1) Ostalih 16 (šesnaest) članova Predsjedništva SDA bira Glavni odbor SDA na svojoj konstituirajućoj sjednici.
- (2) Glavni odbor prvo bira osam članova Predsjedništva, tajnim glasanjem, sa liste koja sadrži najmanje 16 (šesnaest) kandidata, a koju predlaže Predsjednik u konsultaciji sa potpredsjednicima.
- (3) Izabrani su oni kandidati koji dobiju najviše glasova.
- (4) Nakon toga, Glavni odbor bira osam članova Predsjedništva na prijedlog Predsjednika SDA, glasanjem za listu ili protiv liste.

Član 54.
(Sjednice Predsjedništva)

- (1) Predsjedništvo SDA zasjeda u sjednicama koje mogu biti redovne i vanredne.

- (2) Sjednice saziva Predsjednik SDA, a u slučaju njegove spriječenosti jedan od potpredsjednika, kojeg on ovlasti.
- (3) Konstituirajuća sjednica Predsjedništva mora se održati najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana potvrđivanja izbora za članove Predsjedništva.
- (4) Redovne sjednice se održavaju najmanje jednom u 30 (trideset) dana.
- (5) Predsjednik SDA je dužan sazvati vanrednu sjednicu Predsjedništva i na zahtjev 1/3 (jedne trećine) članova Predsjedništva, sa dnevnim redom kojeg su podnosioci zahtjeva dostavili.
- (6) Ukoliko Predsjednik SDA ne sazove vanrednu sjednicu u roku od 15 (petnaest) dana od dana podnošenja zahtjeva, sjednicu će sazvati potpredsjednik kojeg ovlaste podnositelji zahtjeva.
- (7) Način svog rada i odlučivanja, Predsjedništvo će urediti Poslovnikom o radu Predsjedništva kojeg donosi na konstituirajućoj sjednici.

Član 55.
(Nadležnost Predsjedništva)

Predsjedništvo SDA je nadležno da:

- a) izvršava odluke i provodi stavove Kongresa, Konvencije i Glavnog odbora SDA,
- b) utvrđuje nacrte odluka i drugih akata koje donosi Kongres,
- c) utvrđuje prijedloge akata koje donosi Glavni odbor ili Konvencija SDA u okviru svojih ovlaštenja,
- d) donosi odluke i zauzima stavove o aktuelnim političkim i drugim pitanjima,
- e) donosi odluku o konkretnim zaduženjima potpredsjednika,
- f) vodi brigu i raspolaže imovinom SDA u skladu sa Statutom i drugim općim aktima SDA (donošenjem pojedinačnih ili općih odluka, zaduženja i sl.),
- g) razmatra i usvaja godišnji finansijski plan SDA,
- h) razmatra i usvaja izvještaje o finansijskom poslovanju SDA,
- i) donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Stručnih službi SDA, Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju i druge opće akte SDA, za koje je ovlašten Statutom ili odlukom Glavnog odbora,
- j) donosi Pravilnik o ostvarivanju kadrovske politike i Smjernice kadrovske politike,
- k) imenuje Glavni izborni štab SDA,
- l) donosi odluku o kandidatima za Predsjedništvo BiH, za parlamentarnu Skupštinu BiH, te za parlamente entiteta, predsjednika/potpredsjednike entiteta, mandatara i članove vlade na nivou države i entiteta, predsjednike domova parlamenata, predsjednike klubova poslanika, kao i predsjednika skupštine i premijera kantona,
- m) daje saglasnost na kandidatske liste za kantonalne skupštine,
- n) daje saglasnost na kandidatske liste za lokalne izbore u Bosni i Hercegovini,

- o) daje suglasnost za kandidate za načelnike i gradonačelnike,
- p) donosi Poslovnik o radu,
- q) formira svoja radna tijela u skladu sa Poslovnikom,
- r) ima i druge nadležnosti utvrđene Statutom i drugim općim aktima, u okviru odluka i naloga Kongresa, Konvencije i Glavnog odbora SDA.

Član 56.

(Zaduženja članova Predsjedništva)

- (1) Članovi Predsjedništva SDA mogu biti zaduženi po pojedinim oblastima i odgovorni za praćenje i predlaganje politike SDA u toj oblasti.
- (2) Odluku o zaduženjima donosi Predsjedništvo na prijedlog Predsjednika SDA.

Odjeljak E. Predsjednik SDA

Član 57.

(Izbor Predsjednika)

- (1) Predsjednika SDA tajnim glasanjem bira Kongres SDA.
- (2) Kandidat za Predsjednika SDA može biti član SDA koji podnese prijavu Izbornoj komisiji SDA koju podržava najmanje 30 (trideset) članova aktuelnog saziva Glavnog odbora ili tri kantonalne/regionalne skupštine ili 15 (petnaest) općinskih/gradskih skupština. Pod općinskim/gradskim skupštinama podrazumijeva se i skupština SDA Brčko Distrikta BiH.
- (3) Kandidatsku listu sačinjava Izborna komisija SDA, a nakon provedene procedure kandidiranja i ovjere kandidatura, što će se preciznije regulisati Pravilima izbornog postupka.
- (4) Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.

Član 58.

(Nadležnost Predsjednika)

Predsjednik SDA je nadležan da:

- a) predstavlja i zastupa SDA,
- b) rukovodi SDA i stara se o provođenju odluka Kongresa SDA, Glavnog odbora SDA i Predsjedništva SDA,
- c) saziva, predsjedava i učestvuje u radu Predsjedništva i Kolegija SDA te učestvuje u radu Glavnog odbora Stranke, sa pravom glasa,
- d) pokreće pred organima SDA rješavanje političkih i drugih pitanja od važnosti za SDA, njene ciljeve i Program rada,
- e) koordinira rad svih organa SDA i brine se o provođenju njihovih odluka, zaključaka i drugih akata,
- f) saziva i rukovodi Kongresom SDA do izbora njegovog rukovodstva,
- g) utvrđuje konačnu listu kandidata za potpredsjednike SDA,

- h) uz konsultacije sa Kadrovskom komisijom SDA, Kongresu predlaže liste kandidata za Nadzorni odbor i Etički odbor,
- i) Glavnem odboru predlaže liste kandidata za Predsjedništvo SDA i Generalnog sekretara,
- j) podnosi izvještaj o radu Kongresu SDA i informacije Glavnem odboru,
- k) donosi konačnu odluku o sastavu kompenzacijskih lista za sve nivoje izbora u BiH,
- l) obavlja druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima SDA, te poslove koje mu povjeri Kongres, Konvencija, Glavni odbor i Predsjedništvo SDA.

Član 59.
(Privremena zamjena Predsjednika)

Predsjednik može ovlastiti jednog od potpredsjednika SDA da ga mijenja u obavljanju poslova i zadataka iz njegove nadležnosti.

Član 60.
(Zamjena Predsjednika)

Ako Predsjednik SDA iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban (duže od šest mjeseci) za vršenje funkcije, zamjeniti će ga jedan od potpredsjednika kojeg odredi Predsjedništvo SDA.

Odjeljak F. Nadzorni odbor

Član 61.
(Izbor Nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor SDA broji pet članova koje tajnim glasanjem bira Kongres SDA.
- (2) Kandidatsku listu za članove Nadzornog odbora SDA sačinjava Predsjednik SDA, uz konsultacije sa Kadrovskom komisijom, što će se preciznije urediti Pravilima Izbornog postupka.
- (3) Kandidatska lista iz prethodnog stava sadrži dvostruko veći broj kandidata od broja koji se bira.
- (4) Izabrano je pet kandidata koji dobiju najveći broj glasova.
- (5) Članovi Nadzornog odbora SDA ne mogu istovremeno biti članovi nijednog drugog organa SDA na tom nivou organizovanja.

Član 62.
(Zamjena člana Nadzornog odbora)

- (1) Ako član Nadzornog odbora SDA iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban (duže od šest mjeseci) za vršenje funkcije, zamjenit će ga sljedeći kandidat sa liste za Nadzorni odbor, prema postignutim izbornim rezultatima na Kongresu, što se konstatiše na sjednici Glavnog odbora.
- (2) Mandat člana Nadzornog odbora izabranog u skladu sa stavom 1. ovog člana traje do okončanja redovnih izbora u SDA.

Član 63.
(Nadležnost Nadzornog odbora)

Nadzorni odbor SDA je nadležan da:

- a) nadzire finansijsko poslovanje SDA u skladu sa zakonom,
- b) prati prikupljanje i trošenje članarine,
- c) prati prikupljanje drugih finansijskih obaveza izabranih i imenovanih funkcionera SDA u organima vlasti,
- d) prati prijem i namjenski utrošak donatorskih sredstava, u skladu sa zakonima,
- e) u saradnji sa Generalnim sekretarom priprema godišnje finansijske planove i izvještaje SDA,
- f) prati planiranje i realizaciju finansijskih planova izbornih kampanja i zakonitost utroška sredstava,
- g) prati stanje imovine i predlaže njenu upotrebu i status,
- h) prati zakup poslovnih i stambenih prostora, njihovo namjensko korištenje i odnose prema zakupodavcima odnosno zakupcima,
- i) priprema i Kongresu SDA podnosi zbirni četvorogodišnji finansijski izvještaj SDA.

Član 64.
(Način rada Nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor postupa po službenoj dužnosti ili na zahtjev Glavnog odbora, Predsjedništva, odnosno Predsjednika SDA.
- (2) Ukoliko se ukaže potreba Nadzorni odbor će imenovati stručne timove za različite oblasti svoga rada.
- (3) Članovi Nadzornog odbora SDA ne mogu istovremeno biti članovi nijednog drugog organa SDA, na tom nivou organizovanja.
- (4) Odluke Nadzornog odbora SDA su obavezni provoditi svi organi SDA na koje se iste odnose.
- (5) Način rada Nadzornog odbora SDA bliže se uređuje Poslovnikom o radu.

Član 65.
(Finansijske komisije)

- (1) Za područje općinskih/gradskih, kantonalnih/regionalnih organizacija imenuje se finansijska komisija, koja broji od tri do pet članova.
- (2) Komisiju imenuje Skupština općinskog/gradskog, kantonalnog/regionalnog odbora.
- (3) Finansijska komisija ima nadležnosti Nadzornog odbora na nivou za koji je formirana.

Član 66.
(Mišljenje Nadzornog odbora i Finansijske komisije)

- (1) Prilikom razmatranja izvještaja i/ili informacija o materijalno-finansijskom poslovanju SDA, odnosno finansijskog plana na bilo kojem nivou organiziranja SDA, obavezno će se zatražiti mišljenje Nadzornog odbora, odnosno Finansijske komisije.
- (2) Dokument iz prethodnog stava koji ne podrži Nadzorni odbor, odnosno Finansijsku komisiju, vraća se obrađivaču na doradu sa njihovim sugestijama i primjedbama a može biti ponovo razmatran nakon otklanjanja opravdanih primjedbi datih od strane Nadzornog odbora, odnosno Finansijske komisije.

Odjeljak G. Etički odbor

Član 67.
(Izbor Etičkog odbora)

- (1) Etički odbor SDA broji 11 (jedanaest) članova koje tajnim glasanjem bira Kongres SDA.
- (2) Kandidatsku listu za članove Etičkog odbora SDA sačinjava Predsjednik SDA, uz konsultacije sa Kadrovskom komisijom, što će se preciznije urediti Pravilima Izbornog postupka.
- (3) Izabrano je 11 (jedanaest) kandidata koji dobiju najveći broj glasova.

Član 68.
(Zamjena člana Etičkog odbora)

- (1) Ako član Etičkog odbora SDA iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban (duže od šest mjeseci) za vršenje funkcije, zamjenit će ga sljedeći kandidat sa liste za Etički odbor, prema postignutim izbornim rezultatima na Kongresu, što se konstatiše na sjednici Glavnog odbora.
- (2) Mandat člana Etičkog odbora izabranog u skladu sa stavom 1. ovog člana traje do okončanja redovnih izbora u SDA.

Član 69.
(Nadležnost Etičkog odbora)

Etički odbor SDA je nadležan da:

- predlaže Glavnom odboru SDA Etički kodeks i prati njegovo provođenje,
- odlučuje o izricanju mjera odgovornosti zbog povreda Etičkog kodeksa,
- odlučuje po žalbama na odluke o izricanju mjera odgovornosti.

Član 70.
(Način rada Etičkog odbora)

- (1) Etički odbor postupa po službenoj dužnosti i po žalbama članova SDA.
- (2) Po službenoj dužnosti Etički odbor će postupati ukoliko dobije direktne informacije o kršenju Etičkog kodeksa.

(3) Etički odbor je obavezan žalbu na odluku o izricanju mjera odgovornosti riješiti najkasnije u roku od 60 (šezdeset) dana od dana podnošenja žalbe

Član 71.
(Postupak pred Etičkim odborom)

- (1) Postupak pred Etičkim odborom se odvija u dvije faze: pripremni i glavni postupak.
- (2) Pripremni postupak je istraživanje i priprema odluke koje će provesti član Etičkog odbora kojeg za taj predmet zaduži Predsjednik Etičkog odbora (izvjestitelj u predmetu).
- (3) U provođenju pripremnog postupka potrebnu stručnu pomoć pružat će Stručna služba SDA, Komisija za Statut i opća akta i drugi organi i tijela SDA od kojih to bude zatraženo.
- (4) Glavni postupak odvija se pred Etičkim odborom, a podrazumijeva raspravu o prijedlogu odluke koju je pripremio izvjestitelj u predmetu.
- (5) Odluka Etičkog odbora donosi se većinom glasova njegovih članova.
- (6) Odluke Etičkog odbora SDA su konačne i obavezujuće.
- (7) Način rada Etičkog odbora SDA bliže se uređuje Poslovnikom o radu kojeg će na prijedlog Etičkog odbora donijeti Glavni odbor SDA.

Odjeljak H. Potpredsjednici SDA

Član 72.
(Izbor potpredsjednika)

- (1) SDA ima 9 (devet) potpredsjednika koje tajnim glasanjem bira Kongres SDA.
- (2) Najmanje dva potpredsjednika će biti sa teritorije manjeg entiteta, a najmanje jedan potpredsjednik će biti pripadnik manje zastupljenog spola.
- (3) Svaki od potpredsjednika je odgovaran za konkretno područje i oblast djelovanja što se uređuje odlukom Predsjedništva SDA.
- (4) Kandidati za potpredsjednika bit će lica čiju kandidaturu potvrdi Izborna komisija SDA, a nakon što isti budu predloženi od strane najmanje 25 (dvadesetpet) članova Glavnog odbora ili dvije kantonalne/regionalne skupštine ili 10 (deset) općinskih skupština SDA.
- (5) Predsjednik SDA može kandidirati kandidate za potpredsjednika.
- (6) Kandidatsku listu sačinjava Izborna komisija SDA, a nakon provedene procedure kandidiranja i ovjere kandidatura, što će se preciznije regulisati Pravilima izbornog postupka.
- (7) Konačnu listu kandidata za potpredsjednike SDA utvrđuje novoizabrani Predsjednik SDA.
- (8) Izabrani su kandidati koji dobiju najveći broj glasova, uz osiguranje teritorijalne i spolne zastupljenosti iz stava (2) ovog člana.

Član 73.
(Nadležnost potpredsjednika)

Potpredsjednici SDA su nadležni da:

- a) pomažu Predsjedniku SDA u vođenju SDA,
- b) u koordinaciji sa Predsjednikom SDA pokreću pred organima SDA rješavanje političkih i drugih pitanja od važnosti za Bosnu i Hercegovinu i SDA,
- c) obavljaju druge poslove u skladu sa Statutom, i drugim aktima SDA, te poslove koje im povjeri Predsjednik SDA.

Član 74.
(Zamjena potpredsjednika)

Ako potpredsjednik SDA iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, zamijenit će ga kandidat za potpredsjednika SDA koji je na izborima za potpredsjednike bio slijedeći po broju glasova, što se konstatuje na sjednici Glavnog odbora.

Odjeljak I. Kolegij SDA

Član 75.
(Sastav Kolegija)

- (1) Kolegij SDA je konsultativno tijelo Predsjednika SDA.
- (2) Kolegij SDA sačinjavaju članovi po položaju: Predsjednik SDA, potpredsjednici SDA, Generalni sekretar i član Predsjedništva Bosne i Hercegovine izabran kao kandidat SDA.

Član 76.
(Način rada Kolegija)

Način svog rada Kolegij će urediti Poslovnikom o radu Kolegija kojeg donosi na konstituirajućoj sjednici.

Član 77.
(Nadležnost Kolegija)

Kolegij SDA je nadležan da:

- a) analizira političke prilike između dva zasjedanja Predsjedništva SDA,
- b) pomaže Predsjedniku u donošenju odluka iz njegove nadležnosti,
- c) priprema materijale za sjednice Predsjedništva SDA.

Odjeljak J. Generalni sekretar SDA

Član 78.
(Izbor Generalnog sekretara)

- (1) SDA ima Generalnog sekretara kojeg tajnim glasanjem na svojoj konstituirajućoj sjednici bira Glavni odbor.

(2) Kandidatska lista za Generalnog sekretara SDA sastoji se od najmanje dva imena kandidata koje predlaže Predsjednik SDA.

(3) Izabran je kandidat koji je osvojio najveći broj glasova.

Član 79.

(Zamjena Generalnog sekretara)

Ako Generalni sekretar iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, Predsjednik SDA će svojom odlukom imenovati vršioca dužnosti generalnog sekretara do izbora novog generalnog sekretara u skladu sa članom 78. Statuta, a najduže na period od tri mjeseca.

Član 80.

(Nadležnost Generalnog sekretara)

(1) Generalni sekretar SDA je nadležan da:

- a) rukovodi Stručnom službom, brine o organizaciji rada i stručnom i operativnom izvršavanju poslova i zadataka SDA,
- b) stara se o političkom i organizacionom jačanju i osposobljavanju organizacija i drugih oblika djelovanja SDA,
- c) pomaže predsjednicima organa SDA u sazivanju sjednica i organizaciji rada,
- d) brine se i odgovoran je za izvršavanje odluka Predsjedništva SDA, Glavnog odbora SDA, Nadzornog odbora i Etičkog odbora,
- e) usklađuje rad općinskih/gradskih i kantonalnih/regionalnih organizacija, organizacije Brčko Distrikta BiH,
- f) prema potrebi saziva koordinaciju sekretara kantonalnih/regionalnih i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- g) usklađuje rad savjeta i drugih oblika djelovanja organiziranih na nivou SDA i brine se o obezbjeđenju materijalnih, finansijskih i tehničkih uslova za njihovo djelovanje,
- h) provodi zaključke Glavnog odbora SDA i Nadzornog odbora SDA u pogledu sticanja, čuvanja, zaštite i raspolaganja imovinom SDA,
- i) obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom SDA i odlukama organa SDA.

(2) Generalni sekretar SDA za svoj rad odgovara Glavnom odboru SDA, Predsjedništvu SDA i Predsjedniku SDA.

Odjeljak K. Stručna služba SDA

Član 81.

(Rukovođenje Stručnom službom)

(1) Stručna služba SDA je izvršno i stručno-operativno tijelo SDA.

(2) Radom Stručne službe SDA rukovodi Generalni sekretar SDA.

Član 82.
(Organizacija i sistematizacija Stručne službe)

Organizacija i sistematizacija Stručne službe uređuje se Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji koji na prijedlog Generalnog sekretara donosi Predsjedništvo SDA.

Odjeljak L. Komisije SDA

Član 83.
(Komisije)

(1) Radi odlučivanja u pojedinim oblastima ili proučavanja pojedinih pitanja i pripremanja prijedloga rješenja, Predsjedništvo SDA imenuje Kadrovsku komisiju, Komisiju za Statut i opća akta, Komisiju za međunarodnu saradnju i Komisiju za iseljeništvo, a može obrazovati i druge komisije.

(2) Komisije se obrazuju od članova Predsjedništva i Glavnog odbora SDA, a u njihov sastav mogu ući i drugi članovi SDA.

(3) Odlukom o imenovanju komisija Predsjedništvo SDA će u skladu sa ovim Statutom odrediti nadležnosti komisija.

Član 84.
(Kadrovska komisija)

(1) Kadrovska komisija SDA broji sedam članova.

(2) Komisija je dužna da se stara o kadrovima SDA, njihovom pravilnom usmjeravanju i rasporedu, te predlaže i prati provođenje kadrovske politike SDA.

(3) U svom radu Kadrovska komisija se pridržava ovog Statuta, Pravilnika o ostvarivanju kadrovske politike kojeg donosi Predsjedništvo SDA i Smjernica kadrovske politike koje nakon raspisivanja izbora na bilo kom nivou vlasti ili unutar SDA, na prijedlog Kadrovske komisije, donosi Predsjedništvo SDA.

(4) Svoj rad Komisija će urediti Poslovnikom o radu.

Član 85.
(Komisija za Statut i opća akta)

(1) Komisija za Statut i opća akte SDA broji sedam članova.

(2) Komisija je dužna da prati provedbu Statuta SDA i predlaže njegove izmjene i dopune, daje mišljenje Glavnom odboru SDA za tumačenje Statuta, utvrđuje prečišćeni tekst Statuta, ocjenjuje statutarnost odluka i drugih akata organa SDA, priprema nacrte općih akata SDA, prati usaglašenost akata koje donose drugi organi, prati njihovu primjenu, daje tumačenja i uputstva za njihovu primjenu, osim onih za koja uputstva daje drugi ovlašćeni organ SDA, te obavlja druge poslove i zadatke po odredbama ovog Statuta i odlukama Kongresa i Glavnog odbora SDA.

(3) Svoj rad Komisija će urediti Poslovnikom o radu.

Član 86.
(Komisija za međunarodnu saradnju)

- (1) Komisija za međunarodnu saradnju broji 11 (jedanaest) članova.
- (2) Komisija obavlja poslove koji se odnose na međunarodnu saradnju SDA sa drugim strankama i organizacijama u svijetu u skladu sa programskim načelima i ciljevima SDA, prati politička dešavanja u Evropi i svijetu i o tome izvještava Predsjedništvo SDA, predlaže Predsjedništvu konkretnе aktivnosti u cilju uspostavljanja i unapređenja odnosa sa drugim političkim partijama na međunarodnom planu, a obavlja i druge poslove i zadatke po odredbama ovog Statuta i odlukama Kongresa i Glavnog odbora SDA.

(3) Svoj rad Komisija će urediti Poslovnikom o radu.

Član 87.
(Komisija za iseljeništvo)

- (1) Komisija za iseljeništvo broji devet članova.
- (2) Komisija obavlja poslove koji se odnose na pitanja iseljeništva, te predlaže Glavnom odboru i Predsjedništvu SDA aktivnosti u cilju jačanja odnosa sa BH iseljeništvom.
- (3) Nadležnost Komisije za iseljeništvo i način njenog rada uređuje se Poslovnikom o radu kojeg na prijedlog Generalnog sekretara donosi Predsjedništvo SDA.
- (4) Svoj rad Komisija će urediti Poslovnikom o radu.

Odjeljak M. Savjet SDA

Član 88.
(Nadležnost i imenovanje Savjeta)

- (1) SDA formira Savjet SDA kao savjetodavno tijelo za proučavanje i razmatranje općih i posebnih pitanja, te davanje mišljenja i preporuka organima SDA.
- (2) Savjet postupa po svojoj inicijativi ili na zahtjev nekog od organa SDA.
- (3) Predsjednika i članove Savjeta imenuje Glavni odbor odlukom i to iz reda javnih i/ili kulturnih radnika, te istaknutih stručnjaka i privrednika, članova SDA, kao i drugih osoba koje nisu članovi SDA, a koji nisu članovi drugih političkih partija.
- (4) Prilikom donošenja odluke o imenovanju, odredit će se predsjednik, odnosno jedan ili više zamjenika predsjednika Savjeta.
- (5) Savjet SDA može raditi po grupama za pojedine stručne oblasti ili pitanja.

POGLAVLJE II. TERRITORIJALNA ORGANIZACIJA SDA

Član 89.
(Teritorijalna organizacija)

- (1) Članstvo SDA teritorijalno se organizuje u slijedeće osnovne oblike:
  - a) Kantonalna/regionalna organizacija SDA,

- b) Općinska/gradska i organizacija SDA Brčko distrikt BiH,
- c) Mjesni ogranak.

(2) U kantonima/regijama, općinama/gradovima/Brčko distriktu i mjestima gdje nisu formirane organizacije SDA, ili su iste raspuštene, djeluju povjerenici, odnosno povjereništva SDA.

Odjeljak A. Kantonalna/regionalna organizacija SDA

Član 90. (Kantonalna/regionalna organizacija)

- (1) Za područje svakog kantona u Federaciji BiH obrazuje se jedna kantonalna organizacija SDA.
- (2) Za područje regije u entitetu Republika Srpska obrazuju se regionalne organizacije: Bosanska Krajina-Prijedor; Bosanska Krajina-Banja Luka; Sjeverna Bosna; Srednje Podrinje; Gornje Podrinje i Istočna Hercegovina.
- (3) Organi kantonalne/regionalne organizacije SDA su: Skupština kantonalne/regionalne organizacije i kantonalni/regionalni izvršni odbor SDA.
- (4) Kantonalne/regionalne organizacije SDA obavezno formiraju Kadrovsku komisiju, a po potrebi i svoje savjete, kao i druga radna tijela. Savjeti se formiraju odlukom kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora SDA, a komisije i druga radna tijela prema potrebi organa koji ih formiraju.

Član 91. (Sastav Skupštine kantonalne/regionalne organizacije)

- (1) Skupština kantonalne/regionalne organizacije SDA je politički organ SDA na tom području, formiran na predstavničkom principu.
- (2) Skupštinu kantonalne/regionalne organizacije SDA čine njeni članovi po položaju i članovi koji se biraju posredno na izborima od strane skupština općinskih/gradskih organizacija.
- (3) Broj i strukturu članova Skupštine kantonalne/regionalne organizacije SDA na osnovu broja osvojenih glasova na posljednjim lokalnim i općim izborima utvrđuje Predsjedništvo SDA.
- (4) Predsjednici općinskih/gradskih organizacija SDA, prema položaju su članovi skupštine kantonalne/regionalne organizacije SDA.
- (5) Način kandidiranja, izbor članova skupštine kantonalne/regionalne organizacije, te zamjena članova Skupštine koji iz bilo kojih razloga prestanu obavljati funkciju detaljnije će se urediti Pravilima izbornog postupka.

Član 92. (Sjednice Skupštine kantonalne/regionalne organizacije)

- (1) Skupština kantonalne/regionalne organizacije zasjeda u sjednicama koje mogu biti redovne i vanredne.

(2) Sjednice saziva predsjednik kantonalne/regionalne organizacije, a u slučaju njegove spriječenosti jedan od potpredsjednika, kojeg on ovlasti.

(3) Redovne sjednice se održavaju najmanje jednom u šest mjeseci. Izvodi iz zapisnika sa sjednica se dostavljaju Generalnom sekretaru SDA.

(4) Predsjednik kantonalne/regionalne organizacije je dužan sazvati vanrednu sjednicu skupštine kantonalne/regionalne organizacije i na zahtjev 1/3 (jedna trećina) članova Skupštine kantonalne/regionalne organizacije sa dnevnim redom kojeg je podnositelj zahtjeva dostavio i u roku od 15 (petnaest) dana.

(5) Način svog rada i odlučivanja, Skupštine kantonalne/regionalne organizacije će urediti Poslovnikom o radu Skupštine kantonalne/regionalne organizacije kojeg donose na konstituirajućoj sjednici.

Član 93.

(Nadležnost Skupštine kantonalne/regionalne organizacije)

Skupština kantonalne/regionalne organizacije SDA je nadležna da:

- a) razmatra društveno-političke prilike na svom području i utvrđuje smjernice za kantonalni/regionalni izvršni odbor SDA,
- b) razmatra i usvaja izvještaje o radu kantonalne/regionalne organizacije SDA i njenih organa kao i program rada kantonalne/regionalne organizacije,
- c) usvaja finansijski izvještaj i finansijski plan kantonalne/regionalne organizacije SDA,
- d) bira i razrješava predsjednika i potpredsjednike kantonalne/regionalne organizacije SDA,
- e) bira i razrješava kantonalni/regionalni izvršni odbor SDA kao i druge organe SDA na nivou kantona/regije,
- f) obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom SDA i odlukama organa SDA.

Član 94.

(Sastav kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora)

(1) Kantonalni/regionalni izvršni odbor je izvršno-politički organ SDA na tom području.

(2) Kantonalni/regionalni izvršni odbor čine njegovi članovi po položaju i članovi koje bira Skupština kantonalne/regionalne organizacije.

(3) Predsjednik, potpredsjednici i sekretar kantonalne/regionalne organizacije, predsjednici klubova poslanika u kantonalnim skupštinama, odnosno u Narodnoj skupštini/Vijeću naroda RS, Predsjednica organizacije Žene SDA i Predsjednik Asocijacije mladih, na kantonalnom/regionalnom nivou, prema položaju su članovi kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora.

(4) Ukupan broj članova svakog pojedinačnog kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora svojom odlukom utvrđuje Predsjedništvo SDA.

Član 95.
(Izbor kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora)

- (1) Skupština kantonalne/regionalne organizacije, na svojoj konstituirajućoj sjednici, tajnim glasanjem, bira nedostajući broj članova kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora, a izabrani su oni kandidati koji dobiju najviše glasova.
- (2) Kandidatsku listu za članove kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora koji se biraju sačinjava predsjednik kantonalne/regionalne organizacije, uz konsultacije sa Kadrovskom komisijom.
- (3) Kandidatska lista iz prethodnog stava sadrži dvostruko veći broj kandidata od broja koji se bira.
- (4) Način kandidiranja, izbor članova kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora, te zamjena članova izvršnog odbora koji iz bilo kojih razloga prestanu obavljati funkciju detaljnije će se urediti Pravilima izbornog postupka.

Član 96.
(Nadležnost kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora)

Kantonalni/regionalni izvršni odbor je nadležan da:

- a) razmatra društveno-političke prilike na svom području,
- b) utvrđuje prijedlog programa rada i finansijski plan kantonalne/regionalne organizacije,
- c) utvrđuje politiku, usmjerava, prati i koordinira rad općinskih/gradskih organizacija SDA na svom području
- d) u skladu sa Pravilima izbornog postupka, predlaže odnosno bira kandidate za određene organe i tijela u SDA, te predlaže kandidate za izbor u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti za sve nivoe,
- e) bira i razrješava sekretara kantonalne/regionalne organizacije,
- f) prati realizaciju finansijskog plana kantonalne/regionalne organizacije,
- g) provodi odluke i druge akte Skupštine kantonalne/regionalne organizacije i viših organa SDA,
- h) sarađuje sa drugim demokratskim strankama i sa kulturno-prosvjetnim, humanitarnim i drugim organizacijama na svom području,
- i) ima i druga ovlaštenja i odgovornosti u skladu sa Statutom i Programom SDA.

Član 97.
(Zaduženja članova kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora)

- (1) Članovi kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora zadužuju se po oblastima i odgovorni su za praćenje i predlaganje politike u toj oblasti.
- (2) Odluku o zaduženjima donosi kantonalni/regionalni izvršni odbora na prijedlog Predsjednika.

Član 98.
(Sjednice kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora)

(1) Sjednice kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora održavaju se najmanje jednom mjesечно.

(2) Izvodi iz zapisnika sa sjednica se dostavljaju Generalnom sekretaru SDA.

Član 99.
(Izbor Predsjednika kantonalne/regionalne organizacije)

(1) Na prvoj konstituirajućoj sjednici Skupština kantonalne/regionalne organizacije tajnim glasanjem između više kandidata bira Predsjednika kantonalne/regionalne organizacije SDA.

(2) Kandidati za Predsjednika kantonalne/regionalne organizacije SDA bit će lica čiju kandidaturu potvrdi Izborna komisija SDA, a nakon što isti budu predloženi od strane najmanje 1/4 (jedne četrtine) članova Skupštine kantonalne/regionalne organizacije ili tri Skupštine općinske/gradske organizacije. Izuzetno, u onim kantonalnim/regionalnim organizacijama koje u svom sastavu imaju 10 (deset) ili manje općinskih/gradskih organizacija, kandidat za predsjednika treba biti predložen od strane najmanje 1/4 (jedne četrtine) novoizabranih skupština općinskih/gradskih organizacija.

(3) Za Predsjednika kantonalne/regionalne organizacije SDA izabran je kandidat koji je dobio najviše glasova.

(4) Skupština kantonalne/regionalne organizacije, na prijedlog općinske/gradske organizacije ili predsjednika kantonalne/regionalne organizacije, između većeg broja predloženih kandidata u odnosu na broj koji se bira, bira jednog ili više potpredsjednika kantonalne/regionalne organizacije.

Član 100.
(Nadležnost Predsjednika i potpredsjednika kantonalne/regionalne organizacije)

(1) Predsjednik kantonalne/regionalne organizacije SDA je nadležan da:

- a) predstavlja i zastupa kantonalnu/regionalnu organizaciju SDA,
- b) saziva, predsjedava i učestvuje u radu Skupštine kantonalne/regionalne organizacije,
- c) saziva, predsjedava i učestvuje u radu kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora,
- d) pokreće rješavanje političkih i drugih pitanja od važnosti za SDA na prostoru na kojem djeluje kantonalna/regionalna organizacija SDA,
- e) koordinira rad svih organa SDA na tom području i brine se za provođenje njihovih odluka, zaključaka i drugih akata,
- f) brine se o materijalno-finansijskom poslovanju,
- g) obavlja druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima SDA, te poslove koje mu povjeri Skupština kantonalne/regionalne organizacije.

(2) Potpredsjednici kantonalne/regionalne organizacije SDA su nadležni da:

- a) pomažu u radu predsjedniku kantonalne/regionalne organizacije SDA,
- b) obavljaju druge poslove u skladu sa Statutom, i drugim aktima SDA, te poslove koje im povjeri Skupština kantonalne/regionalne organizacije, kantonalni/regionalni izvršni odbor ili predsjednik.

Član 101.
(Sekretar kantonalne/regionalne organizacije)

(1) Kantonalna/regionalna organizacija ima sekretara kojeg na prijedlog Predsjednika kantonalne/regionalne organizacije bira kantonalni/regionalni izvršni odbor na konstituirajućoj sjednici.

(2) Sekretar kantonalne/regionalne organizacije pomaže Predsjedniku i potpredsjednicima kantonalne/regionalne organizacije u organizaciji i koordinaciji njihovog rada, brine o organizacionom funkcionisanju stranke na ovom nivou i ima druga ovlaštenja i odgovornosti utvrđena ovim Statutom ili odlukom kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora.

Odjeljak B. Općinska/gradska i organizacija SDA Brčko Distrikta BiH

Član 102.
(Općinska/gradska i organizacija SDA Brčko Distrikta BiH)

(1) Za područje svake općine/grada i Brčko distrikta BiH obrazuje se jedna općinska/gradska i organizacija SDA Brčko Distrikta BiH.

(2) Organi općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH su: Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH i Općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH.

(3) Općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH obavezno formiraju Kadrovsku komisiju, a po potrebi i svoje savjete, kao i druga radna tijela. Savjeti se formiraju odlukom Općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH, a komisije i druga radna tijela prema potrebi organa koji ih formiraju.

Član 103.
(Gradska organizacija SDA Mostar)

- (1) Za područje Grada Mostara formira se Gradska organizacija SDA Mostar.
- (2) Gradska organizacija SDA Mostar djeluje u sastavu Kantonalne organizacije SDA Hercegovačko-neretvanskog kantona i formira se na istom principu kao i kantonalne, odnosno regionalne organizacije.
- (3) U Gradskoj organizaciji SDA Mostar djeluje šest ogranaka gradskog područja.
- (4) Na ogranke gradskog područja primjenjuju se odredbe Statuta koje se odnose na općinske organizacije SDA.

Član 104.

(Zastupljenost ogranaka gradskih područja u Gradskoj organizaciji SDA Mostar)

- (1) Ogranci gradskih područja su predstavljeni u organima kantonalne organizacije preko gradskog izvršnog odbora na način da ih na njihov prijedlog bira gradska skupština u odgovarajućem omjeru.
- (2) Broj članova gradskog izvršnog odbora koji se biraju iz pojedinih ogranaka gradskog područja utvrđuje se odlukom Predsjedništva SDA na prijedlog gradskog izvršnog odbora.

Član 105.

(Sastav Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH)

- (1) Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH je politički organ SDA na tom području, formiran na predstavnicičkom principu.
- (2) Skupštinu općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH čine njeni članovi po položaju i članovi koji se biraju neposredno na izborima.
- (3) Broj i strukturu članova Skupštine općinske/gradske organizacije na osnovu broja osvojenih glasova na posljednjim lokalnim i općim izborima utvrđuje kantonalni/regionalni izvršni odbor.
- (4) Broj i strukturu članova skupštine organizacije SDA Brčko distrikta BiH na osnovu broja osvojenih glasova na posljednjim lokalnim i općim izborima utvrđuje Predsjedništvo SDA.
- (5) Predsjednici mjesnih odbora SDA, prema položaju su članovi Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH.
- (6) Način kandidiranja, izbor članova Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, te zamjena članova Skupštine koji iz bilo kojih razloga prestanu obavljati funkciju detaljnije će se urediti Pravilima izbornog postupka.

Član 106.

(Sjednice Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH)

- (1) Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH zasjeda u sjednicama koje mogu biti redovne i vanredne.
- (2) Sjednice saziva Predsjednik općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, a u slučaju njegove spriječenosti jedan od potpredsjednika, kojeg on ovlasti.
- (3) Redovne sjednice se održavaju najmanje jednom u šest mjeseci. Izvodi iz zapisnika sa sjednica se dostavljaju Generalnom sekretaru SDA i odgovarajućoj kantonalnoj/regionalnoj organizaciji.
- (4) Predsjednik općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH je dužan sazvati vanrednu sjednicu Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH i na zahtjev 1/3 (jedna trećina) članova Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, sa dnevnim redom kojeg je podnositelj zahtjeva dostavio, u roku od 15 (petnaest) dana.

(5) Način svog rada i odlučivanja, Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH će urediti Poslovnikom o radu Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH kojeg donose na konstituirajućoj sjednici.

Član 107.

(Nadležnost Skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH)

Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH je nadležna da:

- a) razmatra društveno-političke prilike na svom području i utvrđuje smjernice za općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko distrikta BiH,
- b) razmatra i usvaja izvještaje o radu općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH i njenih organa kao i program rada općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- c) usvaja finansijski izvještaj i finansijski plan općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- d) bira i razrješava predsjednika i potpredsjednike općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- e) bira i razrješava općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH kao i druge organe SDA na tom nivou,
- f) obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom SDA i odlukama organa SDA.

Član 108.

(Sastav Općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbor SDA Brčko Distrikta BiH)

(1) Općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH je izvršno-politički organ SDA na tom području.

(2) Općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH broji do 15 (petnaest) članova, a izuzetno i uz suglasnost Generalnog sekretara SDA može brojati i više članova.

(3) Općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH čine njegovi članovi po položaju i članovi koje bira Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH sa kandidatske liste koju sačinjava Predsjednik općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH.

(4) Predsjednik, potpredsjednici i sekretar općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, predsjednici klubova vijećnika/odbornika u općinskim/gradskim vijećima/skupštinama, odnosno predsjednik kluba poslanika u Skupštini Brčko Distrikta BiH, Predsjednica organizacije Žene SDA i Predsjednik Asocijacije mladih, na općinskom/gradskom nivou i nivou Brčko Distrikta BiH, prema položaju su članovi općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH.

Član 109.

(Izbor Općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbor SDA Brčko Distrikta BiH)

- (1) Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, na svojoj konstituirajućoj sjednici, tajnim glasanjem, bira nedostajući broj članova općinskog/gradsko izvršnog odbora i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH, a izabrani su oni kandidati koji dobiju najviše glasova.
- (2) Kandidatsku listu za članove općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH koji se biraju sačinjava Predsjednik općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, uz konsultacije sa Kadrovskom komisijom.
- (3) Način kandidiranja, izbor članova općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH, te zamjena članova izvršnog odbora koji iz bilo kojih razloga prestanu obavljati funkciju detaljnije će se urediti Pravilima izbornog postupka.

Član 110.

(Nadležnost Općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbor SDA Brčko Distrikta BiH)

Općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH je nadležan da:

- a) razmatra društveno-političke prilike na svom području,
- b) utvrđuje prijedlog programa rada i finansijskog plana SDA na svom području,
- c) u skladu sa Pravilima izbornog postupka, predlaže odnosno bira kandidate za određene organe i tijela u SDA, te predlaže kandidate za izbor u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti za sve nivoe,
- d) bira i razrješava sekretara općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- e) provodi odluke i druge akte Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH i viših organa SDA,
- f) prati realizaciju programa rada i finansijskog plana,
- g) organizira prikupljanje članarine,
- h) priprema i organizira stranačke manifestacije,
- i) organizira izdavačku i marketinšku djelatnost,
- j) vodi aktivnosti zaštite životne sredine i humanitarne akcije,
- k) sarađuje sa drugim demokratskim strankama i sa kulturno-prosvjetnim, humanitarnim i drugim organizacijama na svom području,
- l) ima i druga ovlaštenja i odgovornosti u skladu sa Statutom i Programom SDA.

Član 111.

(Zaduženje članova Općinskog/gradskog i izvršnog odbor SDA Brčko Distrikta BiH)

- (1) Članovi općinskog/gradskog i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH zadužuju se po oblastima i odgovorni su za praćenje i predlaganje politike u toj oblasti.

(2) Odluku o zaduženjima donosi općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH na prijedlog predsjednika.

Član 112.

(Sjednice Općinskog/gradskog i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH)

(1) Sjednice općinskog/gradskog i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH održavaju se najmanje jednom mjesечно.

(2) Izvodi iz zapisnika sa sjednica se dostavljaju Generalnom sekretaru SDA i odgovarajućoj kantonalnoj/regionalnoj organizaciji.

Član 113.

(Izbor predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH)

(1) Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH na konstituirajućoj sjednici tajnim glasanjem između više kandidata bira Predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH.

(2) Kandidati za Predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH bit će lica čiju kandidaturu potvrdi Izborna komisija SDA, a nakon što isti budu predloženi od strane najmanje 1/4 (jedna četvrtina) članova skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH ili 1/4 (jedna četvrtina) mjesnih odbora.

(3) Za Predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH izabran je kandidat koji je dobio najviše glasova.

(4) Skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, na prijedlog mjesnih odbora ili predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, između većeg broja predloženih kandidata u odnosu na broj koji se bira, bira jednog ili više potpredsjednika.

Član 114.

(Nadležnost Predsjednik i potpredsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH)

(1) Predsjednik općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH je nadležan da:

- a) predstavlja i zastupa općinsku/gradsku i organizaciju SDA Brčko Distrikta BiH,
- b) saziva, predsjedava i učestvuje u radu skupštine općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- c) saziva, predsjedava i učestvuje u radu općinskog/gradskog i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH,
- d) pokreće rješavanje političkih i drugih pitanja od važnosti za SDA na prostoru na kojem djeluje odbor SDA,
- e) koordinira rad svih organa SDA i brine se za provođenje njihovih odluka, zaključaka i drugih akata,
- f) brine se o materijalno-finansijskom poslovanju,

g) obavlja druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima SDA, te poslove koje mu povjeri skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH i općinski/gradski i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH.

(2) Potpredsjednici općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH su nadležni da:

- a) pomažu u radu Predsjedniku općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH,
- b) obavljaju druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima SDA, te poslove koje im povjeri skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH i predsjednik.

Član 115.

(Sekretar općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH)

(1) Općinska/gradska i organizacija SDA Brčko Distrikta BiH ima sekretara kojeg na prijedlog predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH bira općinski/gradski izvršni odbor i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH na konstituirajućoj sjednici.

(2) Sekretar općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH pomaže Predsjedniku i potpredsjednicima općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH u organizaciji i koordinaciji njihovog rada, brine o organizacionom funkcionisanju stranke na ovom nivou i ima druga ovlaštenja i odgovornosti utvrđena ovim Statutom ili odlukom općinskog/gradskog izvršnog odbora i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH

Odjeljak C. Mjesni ogranak SDA

Član 116.

(Mjesni ogranak i njegovi organi)

(1) Mjesni ogranak je osnovni oblik organiziranja SDA, a po pravilu obuhvata teritoriju jedne ili više mjesnih zajednica, odnosno drugih odgovarajućih jedinica lokalne samouprave na jednom području.

(2) Izuzetno, skupština općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, ako postoje opravdani razlozi, može odobriti formiranje više organizacija sa ovlaštenjima mjesnog ogranka SDA u jednoj mjesnoj zajednici.

(3) Organi mjesnog ogranka su: skupština mjesnog ogranka i mjesni odbor.

Član 117.

(Skupština mjesnog ogranka)

(1) Skupštinu mjesnog ogranka koji broji do 200 (dvjestotine) članova čine svi članovi SDA sa tog područja.

(2) U mjesnim ograncima koji broje preko 200 (dvijestotine) članova formira se skupština na predstavničkom principu, a broji 50 (pedeset) do 150 (stotinupedeset) članova.

(3) Broj i strukturu članova skupštine mjesnog ogranka koja se formira na predstavničkom principu utvrđuje mjesni odbor, uz suglasnost predsjednika općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH.

(4) Izbor članova skupštine mjesnog ogranka koja se formira na predstavničkom principu preciznije će se urediti Pravilima izbornog postupka.

Član 118.
(Mjesni odbor)

(1) Mjesni odbor ima Predsjednika i šest članova, koji se biraju na neposrednim izborima od strane svih članova SDA upisanih u Birački spisak za taj mjesni odbor.

(2) Izuzetno, mjesni odbor može imati i veći broj članova.

(3) Svaki član SDA po vlastitom izboru može da predloži kandidate, a na taj način i da glasa za Predsjednika i članove mjesnog odbora.

(4) Za Predsjednika mjesnog odbora izabran je kandidat koji dobije najveći broj prijedloga, a time i glasova od članova SDA koji učestvuju u neposrednim izborima, a slijedeći po broju glasova su izabrani za članove mjesnog odbora.

Član 119.
(Sjednice mjesnog odbora)

(1) Sjednice mjesnog odbora održavaju se najmanje jednom u dva mjeseca.

(2) Izvodi iz zapisnika sa sjednica se dostavljaju odgovarajućoj općinskoj/gradskoj organizaciji.

Član 120.
(Nadležnost mjesnog ogranka)

(1) Mjesni ogranak SDA je nadležan da:

- okuplja članstvo i stara se o provođenju politike SDA na svom području,
- inicira razmatranje političkih i drugih pitanja prema općinskoj/gradskoj i organizaciji SDA Brčko Distrikta BiH,
- u skladu sa Pravilima izbornog postupka učestvuje u izbornom postupku.

POGLAVLJE III. POSEBNI OBLCI DJELOVANJA

Član 121.
(Posebni oblici djelovanja)

(1) Posebni oblici djelovanja u SDA su:

- Organizacija Žene SDA,
- Asocijacija mladih SDA,
- Senat SDA.

(2) Posebni oblici djelovanja iz stava 1. ovog člana djeluju na ostvarivanju programskih ciljeva SDA u skladu sa Statutom, a organizacija, način i nadležnosti njihovog djelovanja uređuju se posebnim aktima Glavnog odbora SDA.

(3) Pored ovih oblika djelovanja u SDA djeluje i Politička akademija SDA, sa svojstvom pravnog lica.

Odjeljak A. Organizacija Žene SDA

Član 122.

(Organizacija Žene SDA)

- (1) U SDA djeluje posebna organizacija žena, članica SDA, pod nazivom Žene SDA, kao poseban oblik političkog djelovanja.
- (2) Organizaciju Žene SDA sačinjavaju dosadašnje članice Asocijacije žena SDA i Asocijacije Fatma.

Član 123.

(Nadležnost organizacije Žene SDA)

- (1) Organizacija Žene SDA učestvuje u raspravama o ključnim političkim pitanjima u Bosni i Hercegovini, a naročito o pitanjima koja imaju poseban značaj za žene i porodicu u BH društvu.
- (2) Organizacija Žene SDA učestvuje i u raspravama o bitnim pitanjima u SDA, formuliše prijedloge i inicijative koji se mogu uputiti svim organima SDA, uključujući i Kongres, evidentira i ističe kandidate za sve funkcije u SDA, kao i za funkcije u predstavničkim i izvršnim organima.

Član 124.

(Izvještaji o radu organizacije Žene SDA)

- (1) Organizacija Žene SDA dužna je najmanje jednom godišnje podnijeti Izvještaj o radu Glavnog odboru SDA.
- (2) Organizacije Žene SDA na nižim nivoima dužne su podnosi godišnje izvještaje odgovarajućem izvršnom odboru (kantonalnom/regionalnom ili općinskom/gradskom ili izvršnom odboru SDA Brčko Distrikta BiH).

Odjeljak B. Asocijacija mladih SDA

Član 125.

(Asocijacija mladih SDA)

U SDA djeluje posebna organizacija mladih članova, do 35 (tridesetpet) godine starosti, pod nazivom Asocijacija mladih, kao poseban oblik političkog djelovanja.

Član 126.

(Nadležnost Asocijacije mladih SDA)

- (1) Asocijacija mladih SDA učestvuje u raspravama o ključnim političkim pitanjima u Bosni i Hercegovini, a naročito o pitanjima koja imaju poseban značaj za mlađe u BH društvu.
- (2) Asocijacija mladih SDA učestvuje i u raspravama o bitnim pitanjima u SDA, formuliše prijedloge i inicijative koji se mogu uputiti svim organima SDA, uključujući i Kongres, evidentira i ističe kandidate za sve funkcije u SDA kao i za funkcije u predstavničkim i izvršnim organima.

Član 127.
(Izvještaji o radu Asocijacije mladih SDA)

- (1) Asocijacija mladih SDA dužna je najmanje jednom godišnje podnijeti Izvještaj o radu Glavnog odboru SDA.
- (2) Organizacije Asocijacije mladih SDA na nižim nivoima dužne su podnositi godišnje izvještaje odgovarajućem izvršnom odboru (kantonalnom/regionalnom ili općinskom/gradskom ili izvršnom odboru SDA Brčko Distrikta BiH).

Odjeljak C. Senat SDA

Član 128.
(Sastav Senata)

- (1) U SDA djeluje posebna organizacija članova SDA, pod nazivom Senat SDA, kao poseban oblik političkog djelovanja.
- (2) Članovi Senata SDA su osobe koje su osnivači SDA ili dugogodišnji članovi SDA koji su u proteklom periodu obavljali značajne dužnosti u SDA i/ili u organima vlasti u BiH, a koji uživaju visok status u društvu i poštovanje članova SDA.
- (3) Senat SDA broji 30 (trideset) članova.
- (4) Odluku o imenovanju predsjednika i članova Senata donosi Predsjednik SDA.

Član 129.
(Nadležnost Senata)

Senat SDA učestvuje u svim raspravama o ključnim političkim pitanjima Bosne i Hercegovine, kao i o svim ključnim pitanjima SDA, formuliše pitanja, prijedloge i inicijative koji se mogu uputiti svim organima SDA, uključujući i Kongres.

Odjeljak D. Politička akademija

Član 130.
(Organizacija i ciljevi Političke akademije)

- (1) U okviru SDA djeluje Politička akademija SDA (sa svojstvom pravnog lica).
- (2) Politička akademija bavi se pitanjima poticanja i unapređenja političkog dijaloga u BiH, jačanja kulture dijaloga i partnerstva između vladinog i nevladinog sektora, unapređenja zaštite i poštivanja ljudskih prava i sloboda, sarađuje sa istim ili sličnim nevladinim organizacijama u zemlji inostranstu.
- (3) Organizacija i djelokrug rada Političke akademije uređuje se Statutom Političke akademije kojeg usvaja Upravni odbor Političke akademije uz prethodnu suglasnost Predsjedništva SDA.

DIO TREĆI - KANDIDOVANJE I UČEŠĆE SDA U VLASTI

POGLAVLJE I. KANDIDOVANJE

Član 131.

(Kandidovanje za organe vlasti)

Kandidate SDA za zakonodavne i izvršne organe vlasti utvrđuju izvršni odbori na odgovarajućem nivou organiziranja SDA, u skladu sa Pravilnikom o ostvarivanju kadrovske politike i Smjernicama kadrovske politike koje utvrđuje Predsjedništvo SDA.

Član 132.

(Obaveze predstavnika SDA u vlasti)

- (1) Predstavnici SDA u zakonodavnim i izvršnim organima vlasti iniciraju aktivnosti, zauzimaju stavove koji su u funkciji provođenja Programa SDA, ciljeva, odluka i stavova organa SDA.
- (2) Obnašajući javne funkcije predstavnici SDA dužni su izgrađivati i čuvati vlastiti javni i politički integritet, kao i ugled SDA.

Član 133.

(Izvještavanje o radu predstavnika SDA u vlasti)

- (1) Predstavnici SDA u zakonodavnim i izvršnim organima vlasti dužni su izvještavati organe SDA, članove SDA iz svojih izbornih jedinica kao i građane o svom radu i djelovanju na implementaciji Programa SDA na odgovarajućem nivou.
- (2) Predstavnici SDA u zakonodavnim i izvršnim organima vlasti su dužni prezentirati stavove SDA u medijima na osnovu zaduženja koje utvrđuje Stručna služba SDA.

POGLAVLJE II. KLUBOVI POSLANIKA I VIJEĆNIKA/ODBORNICKA SDA

Član 134.

(Formiranje klubova poslanika)

- (1) Predstavnici SDA formiraju klub poslanika SDA u svakom zakonodavnom/predstavničkom tijelu u kojem su zastupljeni u broju koji to omogućava poslovnik tog tijela.
- (2) Članom kluba poslanika SDA u zakonodavnom/predstavničkom tijelu mogu biti i nezavisni/samostalni poslanici koji izraze želju o čemu klub poslanika SDA donosi posebnu odluku.
- (3) Klub poslanika razmatra sva pitanja koja su na dnevnom redu predstavničkog tijela radi zauzimanja zajedničkog stava, dogovara aktivnosti koje će se poduzimati u zakonodavnem/predstavničkom tijelu ili u vezi sa radom zakonodavnog/predstavničkog tijela.
- (4) Odluke i stavovi kluba poslanika SDA su obavezujući za članove kluba.
- (5) Nepoštivanje odluka i stavova podliježe odgovornosti.

Član 135.
(Izbor rukovodstva kluba poslanika)

- (1) Predsjednika i zamjenika predsjednika kluba poslanika SDA bira klub poslanika između članova kluba na svojoj konstituirajućoj sjednici uz prethodno pribavljeno mišljenje Kadrovske komisije i saglasnost izvršnog organa odgovarajućeg nivoa organiziranja.
- (2) Predsjednik kluba poslanika rukovodi radom kluba poslanika i dužan je redovno izvještavati organe odgovarajuće organizacije SDA o radu kluba.

Član 136.
(Rad kluba poslanika)

- (1) Klub poslanika donosi poslovnik o svom radu.
- (2) Klubovi poslanika dužni su podnijeti izvještaj o svome radu kada odgovarajući izvršni organ odgovarajućeg nivoa organiziranja od njih to zatraži, a obavezno jednom godišnje.

Član 137.
(Zauzimanje stavova kluba poslanika)

- (1) Za važna pitanja, predsjednici klubova poslanika SDA su dužni zatražiti i pribaviti mišljenje i stav nadležnog izvršnog organa SDA sa tog nivoa, a za strateški važna politička pitanja od nadležnih viših organa SDA koji su za klubove obavezujuća.
- (2) Ukoliko nadležni organ ne doneše stav o pojedinom pitanju, klub poslanika zauzima stav po tom pitanju.

Član 138.
(Prisustvo sjednicama kluba poslanika)

- (1) Na sjednicama kluba poslanika SDA dužni su prisustvovati predstavnici izvršne vlasti ispred SDA, kao i predstavnici izvršnih organa SDA sa tog nivoa, kada se raspravlja o pitanjima koja se tiču njihovih nadležnosti.
- (2) Organi SDA i predstavnici SDA u izvršnoj vlasti, mogu, u cilju provođenja programskih i političkih inicijativa, inicirati sastanak kluba poslanika.

Član 139.
(Klub vjećnika/odbornika)

Odredbe ovog poglavlja shodno se primjenjuju na organiziranje i rad klubova vijećnika/odbornika SDA u jedinicama lokalne samouprave.

DIO ČETVRTI - IZBORI U SDA

POGLAVLJE I. OPĆA RAZMATRANJA

Član 140.
(Raspisivanje izbora)

- (1) Izbori u SDA mogu biti redovni i vanredni.
- (2) Redovni izbori za sve organe i tijela na svim nivoima SDA održavaju se svake četiri godine.

(3) Odluku o raspisivanju redovnih izbora donijet će Glavni odbor istovremeno sa Odlukom o sazivanju redovnog Kongresa SDA.

(4) Odluka o raspisivanju redovnih izbora sadrži:

- a) vrijeme održavanja izbora na svim nivoima sa rokovima za provođenje pojedinih izbornih radnji,
- b) imenovanje Apelacione komisije i Izborne komisije SDA,
- c) imenovanje odbora za pripremu Kongresa i
- d) druga pitanja po potrebi.

(5) Izborne komisije iz prethodnog člana imenuju se na period od četiri godine.

Član 141.
(Vanredni izbori)

(1) Vanredni izbori provode se na način i po proceduri kao i redovni izbori, a mogu se raspisati u skladu sa Pravilima izbornog postupka.

(2) Odluku o raspisivanju vanrednih izbora za cijelu SDA donijet će Glavni odbor, sa 2/3 (dvije trećine) glasova od ukupnog broja njegovih članova sazivanjem vanrednog Kongresa SDA.

(3) Odluku o raspisivanju vanrednih izbora za niže organe SDA donijet će taj organ, sa 2/3 (dvije trećine) glasova od ukupnog broja njegovih članova.

(4) Vanredni izbori u nižim organima SDA provode se i nakon uvođenja povjereništva u tom organu, a u skladu sa Statutom i Pravilima izbornog postupka.

(5) Mandat izabranih organa i funkcionera na vanrednim izborima, u skladu s odredbama ovog člana, traje do potvrđivanja rezultata slijedećih redovnih izbora.

(6) Sazivanje vanrednog Kongresa SDA znači provođenje vanrednih izbora u SDA u cjelini, osim ako odlukom o sazivanju Kongresa nije drukčije određeno.

Član 142.
(Odlaganje izbora u teritorijalnim organizacijama SDA)

(1) Glavni odbor može odlučiti da se izbori u teritorijalnim organizacijama SDA (općinska/gradska i organizacija SDA Brčko Distrikta BiH, kantonalna/regionalna organizacija) i drugim oblicima djelovanja, odlože poslije Kongresa SDA, ukoliko će Kongresu biti predložene značajnije izmjene Statuta u pogledu organiziranja SDA na tim nivoima.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, istom Odlukom Glavnog odbora, mandat ovih organa će biti produžen, ali ne više od šest mjeseci nakon održavanja Kongresa.

Član 143.
(Neposredni i posredni izbori)

(1) Članovi skupština općinskih/gradskih i organizacije SDA Brčko distrikata BiH, članovi skupštine mjesnog odbora koji broji više do 200 (dvjestotine) članova, Predsjednik i članovi

mjesnog odbora, biraju se istovremeno od strane svih članova SDA upisanih u birački spisak, u skladu sa Statutom i Pravilima izbornog postupka u SDA.

(2) Delegati kongresa, Predsjednik SDA, članovi Glavnog odbora, Nadzornog odbora, Etičkog odbora, potpredsjednici SDA, Predsjedništvo SDA, Generalni sekretar SDA, članovi skupštine kantonalne/regionalne organizacije, izvršni organi na svim nivoima organiziranja, predsjednici i potpredsjednici organizacija na svim nivoima organiziranja i njihovi sekretari, biraju se posredno od strane predstavničkih organa nadležnih za izbor, u skladu sa Statutom i Pravilima izbornog postupka.

Član 144.

(Tajno i javno glasanje)

(1) Izbori za sve organe i funkcionere SDA, provode se tajnim glasanjem, između više kandidata, po izbornom postupku koji je utvrđen Pravilima izbornog postupka.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana izbori mogu biti i javni u slučajevima predviđenim u članu 145. ovog Statuta, kao i kada u postupku kandidiranja nije osigurano više kandidata.

(3) Odluku o provođenju izbora javnim glasanjem donosi izborno tijelo.

(4) Odluka iz prethodnog stava donosi se neposredno prije započetog postupka glasanja.

(5) Ukoliko se izbori provode javnim glasanjem poslove iz nadležnosti Biračkog odbora obavlјat će nadležna Izborna komisija.

Član 145.

(Izbori javnim glasanjem)

(1) Javnim glasanjem, biraju se:

- a) savjeti SDA,
- b) komisije i druga radna tijela,
- c) sekretar u općinskoj/gradskoj i organizaciji SDA Brčko Distrikta BiH, kantonalnoj/regionalnoj organizaciji)
- d) povjereništvo i povjerenik.

(2) Izborno tijelo može odlučiti da se izbori i za ove organe provedu tajnim glasanjem, između više kandidata.

(3) Odluka iz prethodnog stava donosi se prije započetog postupka glasanja.

POGLAVLJE II. TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA

Član 146.

(Tijela za provedbu izbora)

(1) Tijela za provedbu izbora u SDA su:

- a) Izborna komisija SDA,
- b) Kantonalna/regionalna izborna komisija,

- c) Općinska/gradska i izborna komisija SDA Brčko Distrikta BiH,
- d) Birački odbori,
- e) Apelaciona komisija.

(2) Članovi tijela za provedbu izbora ne mogu biti kandidati na nivou na kojem su članovi tijela za provedbu izbora.

Član 147.
(Imenovanje i sastav Izborne komisije)

- (1) Izborna komisija SDA sastoji se od predsjednika i četiri člana i njihovih zamjenika.
- (2) Prijedlog sastava Izborne komisije SDA sačinjava Kadrovska komisija SDA. Kandidati za Izbornu komisiju SDA i kandidati za njihove zamjenike bit će pravni stručnjaci sa iskustvom u provedbi izbora i/ili izborni stručnjaci.
- (3) Prilikom predlaganja kandidata za članove Izborne komisije SDA Kadrovska komisija SDA će voditi računa o uslovima iz prethodnog stava.
- (4) Predsjedništvo SDA imenuje članove Izborne komisije SDA na osnovu prijedloga Kadrovske komisije SDA.
- (5) U slučaju da predsjednik ili neko od članova Izborne komisije SDA ne može obavljati funkciju, iz bilo kojih razloga, mijenjati će ga njegov zamjenik.
- (6) Izborna komisija SDA donosi propise kojima uređuje način svoga rada.

Član 148.
(Nadležnost Izborne komisije)

Izborna komisija SDA je nadležna da:

- a) imenuje kantonalne/regionalne izborne komisije i općinske/gradske i izbornu komisiju SDA Brčko Distrikta BiH,
- b) imenuje biračke odbore za izbore za centralne organe SDA,
- c) koordinira i nadgleda rad svih izbornih komisija i biračkih odbora,
- d) donosi akte i uputstva, utvrđuje formu obrazaca za provedbu izbora,
- e) odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet biračkih spiskova za pojedine izborne cikluse,
- f) potvrđuje i ovjerava kandidatske liste na izborima u SDA,
- g) utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za izbor centralnih organa SDA,
- h) odgovorna je za pravovremeno štampanje, i sigurnost glasačkih listića i obrazaca na izborima za centralne organe SDA,
- i) zaprima i rješava prigovore na tok postupka glasanja za centralne organe SDA,
- j) utvrđuje i potvrđuje rezultate svih izbora za centralne organe SDA, te ovjerava da su ti izbori provedeni u skladu Pravilima izbornog postupka i objavljuje rezultate svih izbora za centralne organe SDA obuhvaćene Pravilima izbornog postupka,
- k) potvrđuje rezultate izbora na svim nižim nivoima organiziranja, te ovjerava da su ti izbori provedeni u skladu Pravilima izbornog postupka i objavljuje rezultate tih izbora,

- l) dodjeljuje mandate licima koja su izabrana za centralne organe u SDA,
- m) prilikom ovjere kandidatskih lista i dodjele mandata stara se o odgovarajućoj zastupljenosti oba pola, mlađih i svih naroda u skladu sa Statutom Stranke i ovim Pravilima,
- n) stara se da izborne komisije nižih nivoa ili birački odbori ili bilo koje drugo tijelo nadležno za provođenje izbora postupaju u skladu s odredbama Pravila izbornog postupka i nadležnom organu nalaže poduzimanje odgovarajućih mjera,
- o) obavlja sve izborne aktivnosti za izbor centralnih organa SDA,
- p) donosi odluku o prestanku mandata izabranog zvaničnika,
- q) kao drugostepena, rješava žalbe na odluke kantonalne/regionalne izborne komisije i Izborne komisije SDA Brčko Distrikta BiH, kao prvostepenog organa. Odluke Izborne komisije SDA po ovim žalbama su konačne,
- r) obavlja druge poslove utvrđene Statutom.

Član 149.

(Imenovanje i sastav kantonalnih/regionalnih i općinskih/gradskih i izborne komisije SDA Brčko Distrikta BiH)

- (1) Kantonalne/regionalne izborne komisije i općinske/gradske i izborna komisija SDA Brčko Distrikta BiH sastoje se od predsjednika i dva člana i njihovih zamjenika.
- (2) Dva člana i dva zamjenika imenuje Izborna komisija SDA na prijedlog kadrovske komisije tog nivoa organizovanja.
- (3) Izborna komisija SDA imenuje vanjskog člana i njegovog zamjenika koji ne pripada toj kantonalnoj/regionalnoj, općinskoj/gradskoj i organizaciji SDA Brčko Distrikta BiH na prijedlog Kadrovske komisije SDA.
- (4) Članovi kantonalne/regionalne izborne komisije i Općinske/gradske i izborne komisija SDA Brčko Distrikta BiH su pravni stručnjaci sa iskustvom u provedbi izbora i/ili izborni stručnjaci, te lica s pravom glasa na tom nivou organiziranja SDA.
- (5) U slučaju da predsjednik ili neko od članova kantonalne/regionalne izborne komisije, općinske/gradske i izborne komisije SDA Brčko distrikta BiH ne može obavljati funkciju, iz bilo kojih razloga, mjenjati će ga njegov zamjenik.
- (6) Kantonalne/regionalne izborne komisije i općinske/gradske i izborna komisija SDA Brčko Distrikta BiH svoj rad će uskladiti sa propisima koje doneše Izborna komisija SDA.

Član 150.

(Imenovanje i sastav biračkog odbora)

- (1) Za izbore na svakom nivou formira se po jedan birački odbor, izuzev za izbore koji se provode na Kongresu SDA, a o broju biračkih odbora u ovom slučaju odlučit će Izborna komisija SDA.
- (2) Birački odbor sastoji se od tri člana od kojih je jedan predsjednik.

- (3) Predsjednik i članovi biračkog odbora imaju zamjenike.
- (4) Članove biračkog/ih odbora i njihove zamjenike imenuje Izborna komisija stranačkog nivoa za koji se vrši izbor.
- (5) Sastav i način izbora članova biračkih odbora određuje se Pravilima izbornog postupka.

Član 151.
(Imenovanje i sastav Apelacione komisije)

- (1) Apelaciona komisija sastoji se od predsjednika i dva člana i njihovih zamjenika.
- (2) Prijedlog sastava Apelacione komisije SDA sačinjava Kadrovska komisija SDA. Kandidati za članove Apelacione komisije i kandidati za njihove zamjenike bit će pravni stručnjaci sa iskustvom u provedbi izbora i/ili izborni stručnjaci.
- (3) Prilikom predlaganja kandidata za članove Apelacione komisije Kadrovska komisija SDA će voditi računa o uslovima iz prethodnog stava, kao i da se radi o licu koje ima pravo glasa u SDA.
- (4) Predsjedništvo SDA imenuje članove Apelacione komisije i njihove zamjenike na osnovu prijedloga Kadrovske komisije SDA.
- (5) U slučaju da predsjednik ili neko od članova Apelacione komisije ne može obavljati funkciju, iz bilo kojih razloga, mijenjat će ga njegov zamjenik.
- (6) Apelaciona komisija donosi propise kojima uređuje svoj način rada.

Član 152.
(Nadležnost Apelacione komisije)

- (1) Apelaciona komisija je nadležna da:
  - a) rješava prigovore i žalbe na odluke Izborne komisije SDA kada ova postupa kao prvostepeni organ,
  - b) da rješava zahtjeve za preispitivanje odluka izbornih komisija, kao drugostepenih organa,
- (2) Odluke Apelacione komisije su konačne.

POGLAVLJE III. BIRAČKI SPISAK

Član 153.
(Birački spisak)

- (1) Centralni birački spisak je spisak članova SDA koji imaju biračko pravo u skladu sa ovim Statutom i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provedbu izbora u skladu sa ovim Statutom.
- (2) Centralni birački spisak je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.
- (3) U Centralni birački spisak upisuju se svi članovi SDA s pravom glasa.
- (4) Centralni birački spisak sačinjava se i vodi na osnovu podataka iz službenih evidencija o članstvu u SDA koje vodi Stručna služba SDA (Centralni registar članstva SDA).

(5) Izborna komisija SDA odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska.

POGLAVLJE IV. RAZRJEŠENJE, RASPUŠTANJE ORGANA I PROVJERA POVJERENJA

Član 154. (Razrješenje)

(1) Predsjedništvo SDA ima pravo razriješiti općinske/gradske i organizaciju SDA Brčko Distrikta BiH, kantonalnu/regionalnu organizaciju u cjelini ili djelimično, kao i pojedine njihove članove, ako ocijeni da djeluju u suprotnosti sa Statutom, Programom i drugim aktima i odlukama organa SDA i time ugrožavaju ugled ili nanose drugu štetu SDA.

(2) Kada ocijeni neophodnim, zbog naročito teške situacije u organizacijama SDA iz stava (1) ovog člana, Predsjedništvo SDA može raspustiti sve organe SDA tog nivoa.

(3) Iz razloga predviđenih stavom (1) i (2) ovog člana, kantonalni/regionalni izvršni odbor može Predsjedništvu SDA predložiti razrješenje/raspuštanje organa općinske/gradske/organizacije.

(4) Kada se razriješi neki odbor u cjelini, odnosno kada se raspusti, Predsjedništvo SDA će imenovati povjerenika ili povjereništvo koje će voditi poslove razriješenog organa/raspustene organizacije do novog izbora.

(5) Protiv odluka iz stava (1), (2) i (3) može se podnijeti žalba Glavnem odboru u roku od 15 (petnaest) dana, koji je dužan na prvoj narednoj sjednici donijeti odluku po žalbi.

(6) Žalbe iz prethodnog stava ne odlažu izvršenje, a odluke koje se donesu povodom tih žalbi su konačne.

Član 155. (Imenovanje povjerenika ili povjereništva)

(1) Osim kada se neki organ ili organizacija razriješi ili raspusti u cjelini, Predsjedništva SDA može imenovati povjerenika ili povjereništvo i kada organi SDA za neko područje nisu izabrani ili izabrani organi ne djeluju.

(2) Iz razloga predviđenih u stavu (1) ovog člana kantonalni/regionalni izvršni odbor može Predsjedništvu SDA predložiti imenovanje povjerenika ili povjereništva za područje općinske/gradske organizacije.

(3) Općinski/gradski i izvršni odbor SDA Brčko Distrikta BiH može iz istih razloga Predsjedništvu SDA predložiti imenovanje povjerenika ili povjereništva za područje mjesnog ogranka na svom području.

(4) Povjerenik, odnosno povjereništvo imenuje se na period do godinu dana, a moguće ga je obnavljati, i vodit će sve poslove SDA do izbora organa SDA za to područje.

(5) Na odluke donesene na osnovu ovog člana žalba nije dopuštena.

Član 156.
(Izuzetno trajanje mandata povjereništva)

Ukoliko, zbog privremene raseljenosti članstva SDA izazvane vanrednim okolnostima, u pojedinim općinskim organizacijama nije moguće provesti redovne izbore, Predsjedništvo SDA za takve općinske organizacije imenuje povjereništvo sa mandatom od dvije godine, s tim što će u odluci o imenovanju povjereništva odrediti da će se provesti izbori kada se za to steknu uvjeti i ukoliko do isteka tekućeg mandata nije ostalo više od dvije godine.

Član 157.
(Povjerenik ili član povjereništva)

Za povjerenika ili člana povjereništva može se imenovati i član SDA koji organizaciono ne pripada organizaciji SDA za koju se povjerenik ili povjereništvo imenuju.

Član 158.
(Provjera povjerenja)

- (1) U slučaju kada organ, predsjednik, bilo koji funkcijer ili član organa SDA bilo kojeg nivoa, po mišljenju predlagača, krši Statut i Program SDA, ili je izgubio povjerenje biračkog tijela zbog grešaka u radu ili stanja u oblasti za koju odgovara, može se provesti postupak provjere povjerenja.
- (2) Obavezna provjera povjerenja provodi se za sve organe i funkcionere SDA na svim nivoima ukoliko dođe do znatnog odstupanja od utvrđenih izbornih ciljeva.
- (3) Ukoliko se izglosa nepovjerenje Predsjedniku SDA, predsjedniku kantonalne/regionalne organizacije ili predsjedniku općinske/gradske i organizacije SDA Brčko Distrikta BiH, prestaje mandat i potpredsjednicima, Generalnom sekretaru, članovima Predsjedništva SDA, odnosno članovima kantonalnog/regionalnog izvršnog odbora, općinskog/gradskog i izvršnog odbora SDA Brčko Distrikta BiH.
- (4) Pravilima izbornog postupka bliže će se regulisati provjera povjerenja u SDA.

Član 159.
(Pravila izbornog postupka)

Glavni odbor SDA će Pravilima izbornog postupka bliže urediti uslove i procedure kandidovanja, postupak i proces glasanja, proceduru žalbenog postupka, prava i obaveze biračkih odbora, utvrđivanje biračkih mesta, objavu rezultata izbora, dodjelu mandata, osiguranje nacionalne zastupljenosti, zastupljenosti mladih i žena, kao i druga pitanja od značaja za izbore u SDA, a dužno ih je donijeti 30 (trideset) dana od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

DIO PETI – OSTALE ODREDBE

Član 160.
(Djelovanje članova SDA u inostranstvu)

Odlukom Glavnog odbora uređuje se djelovanje članova SDA koji imaju boravište/prebivalište u inostranstvu, a u skladu sa propisima države u kojoj članovi SDA borave.

Član 161.
(Priznanja)

SDA može istaknutim članovima dodjeljivati priznanja, u skladu sa pravilnikom koje donosi Glavni odbor SDA.

Član 162.
(Finansiranje SDA)

SDA se finansira (ostvaruje prihode) od:

- a) članarina,
- b) uvećane članarine,
- c) dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica,
- d) izdavačke djelatnosti (prodaja propagandnih materijala, organizacije partijskih manifestacija),
- e) prihoda od imovine u vlasništvu SDA
- f) budžeta svih nivoa vlasti u skladu sa zakonom,
- g) dobiti poduzeća (privrednih društava) u vlasništvu SDA,
- h) na druge načine u skladu sa zakonom.

Član 163.
(Principi materijalno - finansijskog poslovanja)

(1) Materijalno - finansijsko poslovanje SDA obavlja se na principima trezorskog poslovanja u skladu sa važećim propisima i standardima.

(2) Kriterije i način sticanja, raspolaganja, upravljanja, korištenja i raspodjele materijalnih sredstava u SDA na svim nivoima organiziranja SDA i svim oblicima organiziranja, kao i obaveze i odgovornosti u vezi s tim, uređuju se posebnim Pravilnikom koji donosi Predsjedništvo SDA.

Član 164.
(Teritorijalna zastupljenost i ravnopravnost)

(1) U organima SDA na svim nivoima organiziranja osigurava se odgovarajuća teritorijalna zastupljenost, zastupljenost žena i mladih.

(2) Kvote o teritorijalnoj zastupljenosti, zastupljenosti žena i mladih propisuju se Pravilima izbornog postupka, a primjenjuju se na sve nivoe organiziranja SDA.

Član 165.
(Zastupljenost konstitutivnih naroda i Ostalih)

(1) U organima SDA osigurava se zastupljenost svih konstitutivnih naroda i Ostalih.

(2) Kvote o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih propisuju se Pravilima izbornog postupka, a primjenjuju se na sve nivoe organiziranja SDA.

Član 166.
(Prestanak rada)

(1) SDA može prestati sa radom odlukom Kongresa SDA, za koju je potrebno dvije trećine glasova ukupnog broja delegata Kongresa SDA.

(2) Odlukom o prestanku rada, Kongres SDA će odlučiti i o imovini SDA, a ista može biti donirana samo u korist dobrovorne, kulturne ili vjerske ustanove.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 167.
(Ujedinjenje Asocijacija žena SDA i Asocijacije Fatma)

(1) U roku od 30 (trideset) dana od dana usvajanja ovog Statuta Glavni odbor će donijeti akt o organizaciji, načinu rada i nadležnosti organizacije Žene SDA, kao jedinstvenog oblika djelovanja dosadašnje Asocijacija žena SDA i Asocijacije Fatma.

(2) Izbor organa organizacije Žene SDA izvršće se u skladu sa Pravilima izbornog postupka u SDA.

Član 168.
(Svečana izjava)

(1) Izabrani članovi organa SDA i funkcioneri SDA, na svim nivoima, nakon izbora daju svečanu izjavu.

(2) Tekst svečane izjave i druga pitanja u vezi s tim utvrditi će se odlukom Glavnog odbora.

Član 169.
(Izmjene i dopune Statuta)

(1) Izmjene i dopune Statuta SDA vrše se po proceduri propisanoj za njegovo donošenje.

(2) Izuzetno, između dva zasjedanja Kongresa, Glavni odbor SDA može statutarnom odlukom izvršiti izmjene i/ili dopune ovog Statuta ako se one ne tiču osnovnih pitanja organizacije i ciljeva SDA.

(3) Statutarna odluka se donosi dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova Glavnog odbora.

(4) O donošenju odluke iz prethodnog stava Glavni odbor će izvjestiti Kongres Stranke na prvom zasjedanju.

Član 170.
(Autentično tumačenje)

Autentično tumačenje ovog Statuta daje Glavni odbor SDA na prijedlog Komisije za Statut i opća akta, a tumačenje drugih općih akata SDA daje organ koji ih je donio, također na prijedlog Komisije za Statut i opća akta.

Član 171.
(Stupanje na snagu)

- (1) Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja na Kongresu.
- (2) Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut SDA usvojen na šestom Kongresu SDA održanom 26. maja 2015. godine i Statutarna odluka o izmjenama i dopunama Statuta SDA donesena na sjednici Glavnog odbora SDA održanoj 27. jula 2019. godine.

Član 172.
(Usaglašavanje sa Statutom)

Svi organi SDA usaglasiti će svoju organizaciju i akta sa odredbama ovog Statuta u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Predsjedavajući
dr. Halid Genjac